

אהל מועד

לדברי תורה וחסידות מרבתינו הקדושים מלעלוב

אמרי קודש מכ"ק אדמו"ר שליט"א [311] דברות קודש משנים עברו [34] הרה"צ ר' מנחם מנדל גולד שליט"א אב"ד לובלין פרשת השבוע [1] מדור הניגונים [7] הרה"ג ר' נח גולדברג משב"ק כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א - עובדות וסיפורי צדיקים מתלמידי הבעש"ט [437] שיעורים בספר אור החיים ואלשיך הקדוש - הרה"ג ר' אלימלך שטמער [434] הרה"ג ר' יוסף חיים גרינולד - פרשת השבוע [435] הרה"ג ר' יהודה אריה אשכנזי - הלכות [436]

מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

אמרי קודש

ליל שבת קודש, נר א' דחנוכה, תשי"ע בית שמש

האמצעי רמזו כי לכל שבטי ישראל מטרה אחת, לעשות רצונו יתברך, ורק כאשר הם מאוחדים אז מבין כולם תושלם כוונתו ית'.

ובזה מובן היטב למה נטפלו היוונים להדלקת הנרות דווקא, כי הם זממו להפר את כוח האחדות בקרב עם ישראל הנרמז ומושפע מהמנונה ונרותיה, לבטל את השלום בין הנרות המיימינים למשמאילים, בין העוסקים במלאכתם ללומדי התורה וכנ"ל, ביודעם נאמנה שכאשר אין שוררים שלום ואחדות בעם ישראל, אזי באמת הם אבודים ח"ו.

וכידוע מאמר הצדיקים שביארו מהו החילוק בין עונשם של דור המבול שנענשו בעונש הקשה ביותר ונאבדו כליל מהעולם, לבין עונשם של דור ההפלגה, שהפיצם ה' בכל העולם אך לא השמידם, וזה אף שהעזו פנים למרוד ולהילחם בקונם כביכול.

אך העניין הוא שדור הפלגה היו מאוחדים כדכתיב (בראשית יא, ו) 'הן עם אחד ושפה אחת לכולם, וברש"י, כל טובה זו יש עמהן שעם אחד הם ושפה אחת לכולן, ומכיון שהייתה אחדות ביניהם לא איבדו ה', אלא פיזרו בעולם כמאה"כ 'ויפיץ ה' אותם משם על פני כל הארץ' (בראשית יא, ח) שאז תבטל מהם האחדות, וכאשר לא יהיו באחדות אזי יהא אפשר להענישם, וחזינן מכאן כמה גדול כוח האחדות.

נקבצו עליי, בלשון יחיד

על זו הדרך יתבאר גם לשון הפייט לחנוכה (בפיוט 'מעוז צור ישועתי') 'יוונים נקבצו עליי', דלכאורה היה לו

תמיד, כל זמן שמדליקין אותן תמיד הם עומדים, ע"כ.

ויש להבין מהי סגולתה המיוחדת של מצות הדלקת המנורה, יותר משאר המצוות בתורה, עד שאף היוונים הרשעים ידעו שאם יבטלו מצוה זו מישראל כבר הם אבודים.

ויבואר על פי מה שכתב ה'ספורנו' בפרשת המנורה על הפסוק (במדבר ח, ב) 'בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות' וז"ל, שתדליק את שש הנרות, אל מול פני המנורה, שהוא הקנה האמצעי, וזה כשתפנה שלהבת כל אחד מהשישה נרות אל הקנה האמצעי, אז - יאירו שבעת הנרות, כל השבעה יאירו וישפיעו אור עליון לישראל, שיוורו היות אור הימנים ואור השמאלים מכוון ופונה אל אור הקנה האמצעי שהוא עיקר המנורה, ושכן ראוי שכוונת המיימינים העוסקים בחיי עולם והמשמאילים העוסקים בחיי שעה העוזרים למיימינים - כאומרם (חולין צב, א) אלמלא עליא לא מתקיימין אתכליא - תהיה להפיק רצון האל יתברך, באופן שיושג מכווננו בין כולם, וירוממו את שמו יחדיו כמו שקבלו עליהם, כאשר העיד באמרו (שמות יט, ח) ויענו כל העם יחדיו ויאמרו, כל אשר דבר ה' נעשה, כלומר בין כולנו נשלים כוונתו, עכ"ל ק.

כשאין אחדות - כבר הם אבודים

ומדברי הספורנו למדנו שהמנורה האירה והשפיעה אחדות בין כלל ישראל לשבטיו, בין אלו העוסקים בחיי עולם ובין העוסקים בחיי שעה, ששת נרותיה המכוונים לנר

וישב יעקב בארץ מגורי אביו וגו' (לז, א). ובמדרש (רבה, פד' א) כתיב (ישעיה נז, ג) 'בזעקך יצילוך קיבוציך', תני כינוסו וכינוס בניו הצילו מיד עשיו, ע"כ.

וביאר כ"ק מרן אדמו"ר ז"ל כי המדרש משמיענו עד היכן מגיעה מעלת האחדות, כי כאשר יהודים שרויים באחדות ואחוה, אז יש להם הכוח להתגבר על היצר הרע ולנצחו, וזהו שאמר 'כינוסו וכינוס בניו', על ידי שכינס יעקב את בניו להיות באגודה אחת, זה 'הצילו מיד עשיו' רומז ליצר הרע, בכוח זה יכול היה להתגבר על היצר הרע ולנצחו.

והסמך לזה כ"ק אדמו"ר ז"ל מאמר צדיקים על הכתוב (בראשית מט, א) 'היאספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים', דהנה ידוע שבימי עקבתא דמשיחא יבואו זמנים קשים (עי' סנהדרין צח, ב) ועל ידי שיתאספו ישראל ויהיו אגודים באגודה אחת יועיל להם שיוכלו להתגבר על הכול.

וזהו הפירוש 'היאספו ואגידה', לשון אסיפה ואגודה, שעל ידי זה יינצלו מהדברים אשר יקרא אתכם באחרית הימים'.

"כלומר, בין כולנו נשלים כוונתו"

ונראה להוסיף על יסוד דברי קדשו, דהנה הב"ח בהלכות חנוכה (או"ח, סימן תר"ע, ד"ה והיה אומר מהר"מ) הביא הברייטא על גזירת היוונים, שגזר עליהם אותו רשע על הנרות דבית המקדש, שאמרו מצוה אחת יש בידם, אם אתם מבטלין אותה כבר הם אבודים, ואיזה זה הדלקת מנורה שכתוב בה (שמות כז, כ) להעלות נר

לומר נקבצו עלינו - בלשון רבים, אך להאמור מובן דהנה בטרם גזירת היוונים היו כלל ישראל אגודים בצוותא, כאיש אחד בלב אחד, עד שאפשר היה לכתוב על כולם בלשון יחיד.

אכן היוונים 'נקבצו עליי', הם שמו להם למטרה להפר את האחדות בעם ישראל, לגזול מעמנו את ה'עליי' בלשון יחיד, את ה'כאיש אחד בלב אחד'. וזהו שממשיך הפייט 'וטימאו כל השמנים', היאך ניסו לעשות זאת? ע"י שמנעו מהם להדליק את הנרות המשפיעים אחדות, וכן"ל.

טעם שמדליקים נרות ביום הראשון

ובדברים אלו יש לתרץ גם קושיית האחרונים על תירוצו של ה'פרי חדש' על קושיית הבית יוסף הידועה (או"ח, סי' תר"ע) למה נקבע חנוכה לשמונה ימים, והלא ביום הראשון לא היה נס, שהרי שבפך השמן היה בו כדי להדליק לילה אחת כדאי' בגמ' (שבת כא, ב), ונמצא שלא נעשה הנס אלא בשבעה לילות.

ומתרץ ה'פרי חדש' שהיום הראשון של חנוכה אינו לזכר נס פך השמן אלא על עצם הניצחון שנצחו את היוונים במלחמה. והקשו המפרשים, דאם כן לדבריו היו צריכים לעשות את יום הראשון יום טוב רק בהלל והודיה, ולמה תיקנו גם להדליק בו נרות.

אך לפי דברינו יבואר שפיר, שהרי כל הניצחון במלחמה היה בזכות נרות המנורה הרומזים לכוח האחדות, הוא הכוח שהיוונים ניסו לקלקלו ולהפר אותו ולא עלתה מזימתם ב"ה, כלל ישראל נשאר באחדותו ובזכות זה זכה לרחמים מרובים ולסייעתא דשמיא שלא כדרך הטבע, וניתנו רבים ביד מעטים וגיבורים ביד חלשים.

מטעם זה אנו מדליקים נרות גם ביום הראשון אף שעניינו הוא לזכר הניצחון במלחמה לדברי הפר"ח, כי אמנם רק בזכות האחדות הרמוזה בנרות ניצחו ישראל את היוונים.

שוה"ט סעודה ג' ש"ק פרשת וישב, תשפ"ב בית שמש

וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען, וברש"י ביקש יעקב לישב בשלוה קפץ עליו רוגזו של יוסף. זקני מרון אדמו"ר הרדצ"ש ז"ע הקשה מה פירוש ביקש יעקב לישב בשלוה, וכי איזה שלוה רצה יעקב, ופירש דיעקב רצה לישב בשלוה זאת שהוא מקבל עליו את גזירות ה', אחרי שעבר

את תלאות חייו וצרותיו הרבות, וזהו פירוש 'בשלוה' בלי שום הרהור חלילה אחר מידותיו, מיד קפץ עליו רוגזו של יוסף הכניסוהו בניסיון של בנים וניסיון זה שנגע באחד מבניו נגע במדרגותיו, עכ"ד"ק.

ונראה לבאר ולהרחיב דברי קדשו, דהנה הצדיקים דרכם תמיד לקבל באהבה ובציודק הדין כל ניסיון וצער דמטו עליהם מן שמיא, אבל ישנו צער אחד שאינם יכולים לקבל ולהסכים לו, והוא לראות את בניהם סובלים ומצטערים, דבר זה הוא שונה מכל הגזירות. וזה כוונת המדרש 'ביקש יעקב לישב בשלוה', היינו שיעקב מוכן היה לקבל בשלוה ובאמונה את כל הניסיונות, 'קפץ עליו רוגזו של יוסף' שאותו לא היה יכול לקבל בשלוה בשום אופן.

וטעם הדבר שאין הצדיקים מוכנים לסבול את צער בניהם, משום שבזה הם מורים כלפי שמיא שאף הקב"ה יחוס וירחם על בניו - כלל ישראל, וכדאיתא מהרה"ק רבי שלמה מקארלין (עיי' ספה"ק 'שמע שלמה' הפטרת ראה) עה"פ 'וכל בנייך לימודי ה', שבהנהגתו של האדם עם בניו בזה הוא מלמד כביכול את ה' שיתנהג כן גם עם בניו, וכשהאדם מתנהג עם בניו באהבה וחסד וסבלנות ואף אם חטאו נגדו מוחל להם ועושה עמהם חסד, הוא מעורר בזה שהשי"ת יתנהג כן עמו ועם כל ישראל.

ומובא על הרה"ק רבי אשר מסטאלין זי"ע שהייתה לו בת קטנה שהרבתה לבכות בלילות והיה אביה מנענע את עריסתה להשקיטה, פעם יצא לרגע והיא המשיכה בבכיותיה חרה הדבר למשמש על שהיא מצערת תמיד לאביה הק' על כן הכה אותה קלות, כשחזר הרה"ק לביתו נוכח לדעת שהתינוקת השתתקה התפלא מאד על כך והרגיש שידו של המשמש בדבר, שאלו לפשר הענין והמשמש התנצל ואמר הכיתי אותה מעט. אמר אליו הרה"ק "איך אוכל מחר לעמוד בתפלה, עד עתה הייתי אומר רבש"ע אנו סובלים מילדינו אנא סבול גם אתה אותנו, וכעת באיזה פה אוכל לגשת לתפילה", ע"כ.

וזהו הענין שהצדיקים הגם שהם רוצים ומוכנים לקבל כל גזירה וצער שיזמן להם השי"ת, אך את גזירת צער בניהם אינם יכולים לקבל ולהסכים לה, כדי להורות ולעורר בשמים שגם הקב"ה לא ישלים עם צער בניו ישראל ויגאלם במהרה. ולכן הגם שיעקב אבינו היה מוכן לקבל בשלוה ובאהבה את כל הניסיונות שעברו עליו

בימי חייו, אבל את רוגזו של יוסף לא היה יכול לקבל.

והנה לפי זה יבואר הכתוב להלן (לז, לה) 'וימאן להתנחם', ופירש"י גזירה על המת שישתכח מן הלב וכו', ולכאורה עדיין יש להבין בלשון הפסוק, דבשלמא עצם מה שלא נכנסו ופעלו התנחומין על ליבו הוא מובן, אבל מהו 'וימאן', היינו שהתנגד בתוקף לדברי התנחומין ולא הסכים לקבלם, וכפי שתרגם אונקלוס 'וימאן - וסריב', מה טעם הדבר.

אך להאמור יובן היטב שיעקב אבינו לא רצה להשלים ולא היה יכול להסכים בשום אופן עם האסון אשר אירע ליוסף בנו, כדי לעורר ולהשפיע מלעילא הנהגה של רחמי ה' על בניו, ועל כן דחה את התנחומין ומיאן לקבלם.

שוה"ט ליל שב"ק פרשת וישב - שבת חנוכה בית שמש, תשפ"ד

אלה תולדות יעקב יוסף בן שבע עשרה שנה וגו' (לז, ב). וברש"י, ביקש יעקב לישב בשלוה קפץ עליו רוגזו של יוסף עכ"ל, וב'שמח משה' מדקדק מהו הלשון רוגזו של יוסף, דלכאורה הוה ליה למימר צערו של יוסף וכדו'.

והנראה לבאר בהקדם דברי קדשו של כ"ק מרן אאמו"ר זי"ע, שפירש הכתוב על פי דברי קדשו של הרה"ק השר שלום מבעלזא זי"ע, שאמר לזקני רביה"ק רבי משה מלעלוב זי"ע, בעת היפרדו לשלום לפני עלייתו לארץ ישראל, על הפסוק (תהלים קטו, יד) יוסף ה' עליכם, עליכם ועל בניכם, לבאר את דבר כפל הלשון, עליכם ושוב עליכם ועל בניכם.

דהנה כפי התנהגותם ומעשיהם של האבות ומדרגתם בקודש, גם תולדותיהם כיוצא בהם, הורתם ולידתם בקדושה, ונמשכת להם נשמה גבוהה ומדות טובות, ואם ח"ו בזמן לידתן לא הייתה התנהגותם של האבות כראוי, אזי תולדותיהם כיוצא בהם במדרגה נמוכה, ואין בידי האבות כח לשנותם כבר.

אמנם כאשר האבות משפרים מעשיהם, ומתקנים נפשם רוחם ונשמתם בקדושה של מעלה, אזי ישפיעו גם על בניהם, ויתעלו גם בניהם הנוולדים מכבר, וזהו 'יוסף ה' עליכם', שתזכו להוסיף קדושה עליכם, ואז רוח הטהרה שנשפעה 'עליכם' תשפיע גם 'על בניכם', להיטהר ולהתקדש לתקן נפשם כראוי, עכ"ד"ק.

ולפי זה י"ל דהנה כשהאדם משלים את עבודתו בעוה"ז ומתקן את נפשו, אזי

הוא נאסף מן העולם לפי שתכלית האדם בעולמו הוא לעמול ולהתייגע בעבודתו ית' ולא לשבת בשלוה, אכן הצדיק אשר כבר השלים את תיקון נפשו, יש לו עדיין חיות בעוה"ז בעבור בניו ותלמידיו למען ישפיע עליהם שפע קודש על ידי העבודת השי"ת שלו, וכדב"ק של השר שלום מבעלזא.

וזהו 'ביקש יעקב לישוב בשלוה' שהרגיש בנפשו ששלום ושלוה לו מהיצר הרע ומלחמותיו, לכן מיד 'קפץ עליו רוגזו של יוסף', היינו שנשאר בעולם הזה

להוסיף ולעמול בעבודת השי"ת עבור בנו, וכדאיתא (סוטה לו:): דמות דיוקנו של אביו נראה לו, ולכן נשאר יעקב בזה העולם בעבור בנו, עכד"ק אאמו"ר זי"ע.

והנה איתא בגמרא (ברכות ה.) א"ר לוי בר חמא אמר ר"ש בן לקיש לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר הרע שנאמר (תהלים ד, ה) 'רגזו ואל תחטאו', ופירש"י ירגיז יצר טוב - שיעשה מלחמה עם יצר הרע.

ועתה ימתק מאוד הא דנקט רש"י בלשון 'רוגזו של יוסף', דהא כדברי אאמו"ר זי"ע

כל מה שנשאר יעקב בזה העולם, לאחר שכבר הגיע בעצמו לבחי' שלום ושלוה מהיצר הרע ומלחמותיו, הוא כדי לסייע בעבודתו וליתן כוח ליוסף להישמר ולעמוד בניסיונות ומלחמות היצר בכל המצבים שיעברו עליו.

וזהו 'ביקש יעקב לישוב בשלוה קפץ עליו רוגזו של יוסף', דלאחר שהשלים נפשו ועבודתו בזה העולם יהבו ליה מן שמיא עניין זה, שע"ז יצטרך להישאר עוד בזה העולם, להיות לעזר ליוסף להרגיז יצר הטוב על יצר הרע, ודו"ק.

שוה"ט סעודת צפרא דשבתא פרשת וישלח בית שמש, תשפ"ה

ומעתה מובטח אני שאמצא חן בעיניך, כי ה' יתנהו לחן להסיר ממנו כל מציריו ומעיקיו וק"ל, עכ"ל החתם סופר.

והנה לפי דברי קדשו יתבאר כל מהלך דברי רש"י מרישא עד גמירא, דהכי קאמר 'עם לבן גרתי' ולא נעשיתי שר וחשוב אלא גר וע"כ אינך כדאי לשנוא אותי על ברכות אבי שהרי לא נתקיימה, ואם תתמה א"כ מנין לי כל החיל הזה שור וחמור צאן ועבד ושפחה, וכדאית' במדרש (ב"ר פר' ויצא פר' ע"ג) דפליגי אם שישים רבוא כלבים היו ליעקב או מאה ועשרים רבוא לשמור על כל צאנו, הרי שהיה הונו עצום ורב.

על זה אמר לו 'עם לבן גרתי', היינו שהיות וגרתי עם לבן שהוא עובד ע"ז לכן תרי"ג מצוות שמרת' - קיבלתי ע"ע שמירת שבת שהיא שקולה כנגד תרי"ג מצוות, כדי להשריש בקרב צאצאיי ובני ביתי את האמונה בהשי"ת ובבריאת העולם ומחמת זה התעשרתי בכל העושר הזה.

ומהאי טעמא מובטחני שלא תוכל להצר לי דהא כל המשמר שבת כראוי נותנים לו נחלה בלי מצרים - היינו בלי מצרים ומעיקין, ועל כן 'ואשלחה להגיד לאדוני למצוא חן בעיניך', כי ה' יתנני לחן ולחסד להסיר ממני כל מצירין ומעיקין ולא תוכל להזיקני כלל, וכדברי החת"ס זי"ע.

אותו ג"כ והיינו 'בלי מצרים' שלא יהיה צריך למצר וחומר סביבותיו מפחד אויב כי 'חונה מלאך ה' סביב ליריאיו' (תהלים לד, ח) על דרך 'פרזות תשב ירושלים' (זכריה ב, ח) ע"כ תוכן דבריו בתוספת ביאור.

והנה צריך להבין לפי ההוכחה הנ"ל שמר יעקב בחוץ לארץ שבת והרי הרמב"ן כתב (לעיל ריש פרשת תולדות וכן בסוף פרשת אחרי) שלכן נשא ב' אחיות משום שלא שמר התורה בחוץ לארץ וטרם הגיעו לארץ ישראל מתה רחל ואם כן איך שמר השבת.

וצריך לומר כמ"ש הרמב"ן שם דיוסף שמר שבת במצרים (ב"ר צב, ד) משום ששקול ככל התורה ומרמז על חדוש העולם והיה גר בין עובדי ע"ז המצריים ולמען לא ילמדו בניו מדרכיהם שמר השבת, הכי נמי יעקב דכוותיה.

והנה לפי זה לא היה צריך להתיירא מעשו כיון ששמר השבת כראוי שהרי משום כך נתעשר אם כן ממילא יותן נחלתו בלי מצרים ומעיקין ואויביו ישרים אתו, וזהו 'עם לבן גרתי' ומשום הכי הואיל וגרתי עמו לכן תרי"ג מצוות שמרתי, היינו שבת ששקולה כנגד כל התורה, והיינו הואיל שהיה עם לבן גרתי עובד ע"ז הוצרך להזהר בשבת המורה על חדוש העולם, וראיה שהרי היה לי שור וחמור וגו', ומאין זכיתי לכל זה אם לא על ידי השבת,

ויצו אותם לאמור כה תאמרן לאדוני לעשו כה אמר עבדך יעקב עם לבן גרתי ואחר עד עתה והיה לי שור וחמור צאן ועבד ושפחה ואשלחה להגיד לאדוני למצוא חן בעיניך (לב ה - ו). וברש"י, לא נעשיתי שר וחשוב אלא גר, אינך כדאי לשנוא אותי על ברכות אביך שבירכני 'הוה גביר לאחיק' שהרי לא נתקיימה בי, עכ"ל.

נראה לבאר דברי רש"י על פי מה שכתב ה'חתם סופר' (עה"ת, בפרשתן) על זה הפסוק וז"ל, יובן על פי מה שמצאתי בסידור מהריעב"ץ זצ"ל (מוסק השבת, מטות זהב) טעם הגון למה שאמרו חז"ל (שבת ק"ח, א) כל המענג את השבת נותנים לו נחלה בלי מצרים שנאמר (ישעי' נח, יד) 'והאכלתיך נחלת יעקב אביך וגו'', משום דאמרו חז"ל (שם ק"ט, א) עשירים שבארץ ישראל כמה הם זוכים בזכות שמעשרים כראוי ובשאר ארצות בזכות שמכבדין את השבת.

והנה אברהם נתעשר אחר בואו לארץ ישראל וכן יצחק הלא לא זז משם, וי"ל שבזכות המעשרות נתעשרו, משא"כ יעקב שמחוץ לארץ עשה את כל החיל הזה ומאין זכה לזה אם לא ששמר השבת כראוי, לכן כל המשמר שבת נותנים לו נחלת יעקב.

וכתב עוד שם דנחלה בלי מצרים היינו בלי מצירים ומעיקים, שלא ישלטו בו ידי זרים על אשר שמר השבת ומענגו לכן מענגים

קיצור שולחן ערוך היוזמי ג' סעיפים בכל יום כתקנת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

מידי שבוע מתקיים מבחן אמריקאי מקיף על החומר הנלמד בשבוע זה
ניתן לעשות את הבחינה בנדרים פלוס ע"ש 'אהל מועד' בקטגוריה: 'מבחן שבועי'
המשתתפים בבחינה שמם הטוב יכנס לקודש פנימה אצל כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א להתברך בכל מילי דמיטב

הנבחרים שיקבלו ציון של 100%

יקבלו כרטיס ספר ברשת יפה נוף ע"ס 50 ש"ח

ואביו שמר את הדבר

"צדיקים מבקשים לישב בשלוה" – הסיפור המופלא מאחורי מאמר קדשו של רביה"ק הרדצ"ש זי"ע על פרשת השבוע • פרשת מאסרו ושחרורו של רביה"ק הרשנ"ג זי"ע בקראקא • מפי הרה"ח ר' שמואל פרוש שליט"א מחשובי אנ"ש ומעתיקי השמועה בחצה"ק

קודש וכשנודע הדבר לחסידים ולרבני הסביבה מיהרו לנסוע לקראקא, בעיצומו של יום השבת, ולקחו אתם ממון רב לשחד בו את השופטים אשר הסכימו אחרי הפצרות מרובות לחקור הכל מחדש ולדחות את מתן גזר הדין כעבור ארבעה שבועות.

והיה מספר רביה"ק ה'ברכת משה' זי"ע שמתוך תא כלאו היה רואה רביה"ק הרשנ"ג מדי יום איך מוציאים אסירים מתא כלאם ומוציאים אותם להורג, כולם סביבו היו ניזונים למוות רח"ל... בדרך הטבע גורלו של רביה"ק לא היה אמור להיות שונה, החרב החדה כבר הונחה על צווארו, אך בנסי נסים גלויים הוא זכה לצאת בחיים מגוב האריות.

מלאך ההצלה: הרה"ק מזי"לין

מי שנכנס לעניין והטיל את כל כובד משקלו להצלת רביה"ק, היה הרה"ק רבי אברהם יוסף איגרא זי"ע, נכד הגה"ק רבי משולם איגרא זי"ע אב"ד טיסמניץ ופרשבורג בעל 'איגרא רמה' וחתנו של הרה"ק רבי מרדכי מנדבורנה זי"ע, בעמח"ס 'תולדות אברהם יוסף'.

הרה"ק מזי"לין שהתגורר אף הוא בקראקא היה מגדולי מעריציו וידידיו של רביה"ק הרשנ"ג, עד כדי כך סיפר פעם רביה"ק ה'ברכת משה' זי"ע שבאחד הימים כשהלך אביו רביה"ק הרשנ"ג ברחובות קראקא פגשו הרה"ק מזי"לין והבחין שהוא לבוש במגפיים קרועות.

ביקש הרה"ק מזי"לין להעניק לרביה"ק את מגפיו שהיו טובים ביותר אך רביה"ק סירב לקבלם, אולם הרה"ק מזי"לין שהיה תקיף במלוכה לא ויתר לו ותיכף פשט את המגפיים שלו והעניקם במתנה לרביה"ק שבסופו של דבר נעתר לבקשתו של הרה"ק מזי"לין וקבלם ממנו.

תיכף כשנודע לו דבר מעצרו של רביה"ק יצא הרה"ק מזי"לין ברחובות העיר קראקא והכריז בקול רם בשער בת רבים כי כל יהודי צריך לעשות כל שבידו להצלת רביה"ק, וזעק במר ליבו כי 'העיר קראקא תיחרב אם לא יצילו את הרה"ק מלעלוב מבית הסוהר'.

הרה"ק מזי"לין הפעיל את רבני העיר והעסקנים להתגייס למערכה, כשיחד עמו נכנס לעבי הקורה גם הגה"צ רבי שמעון אלתר פרנקל תאומים זצ"ל הרב מסקאוויץ, הם פנו לקבל לעורך דין בכיר בקראקא שהיה יהודי וביקשו שייצג את רביה"ק.

אך כשפנו אליו נתקלו מיד בסירוב מוחלט של העו"ד שלא שש, בלשון המעטה, להתעסק

שאחי רבי אלתר כבר יישאר בחוץ לארץ ולא יזכה לשוב בחייו לארץ ישראל.

הרהיב רבי שמואל אהרן ושאל "ומה עם בנו של הרבי, רבי שמעון (הוא רביה"ק הרשנ"ג), הרי גם הוא מתגורר כעת בחו"ל", על כך נענה רביה"ק הרדצ"ש "מיין שמעון איז אינגאנצן א ארצישראל'דיגער איד - בני שמעון הוא כולו יהודי ארצישראלי" ומדבריו לא נפלה שעה ארצה, רביה"ק זכה לשוב לארץ ישראל בחייו לאחר כמה שנות מגורים בחו"ל.

אמנם כן, רביה"ק הרשנ"ג אמנם התגורר בקראקא אך לא היה לו שיג ושיח עם אווירת חוץ לארץ, שמות הרחובות הפולניים לא היו מוכרים לו, כמו גם השפה הפולנית עצמה. כדי לזכור את הדרך מביתו לבית המדרש הראדומסקאי היה נעזר בשלטי חנויות מסוימות שנצר בזיכרונו כתמרורי דרך.

באחד הימים בלכתו ברחוב הבחינו החיילים בהתנהלותו שמשכה את תשומת ליבם ועוררה את חשדם שהוא לא פחות מ...מרגל. בו במקום הורו לו לעצור והחלו לתשאל אותו מי הוא ומה מעשיו, כמובן שרביה"ק לא ידע להשיב להם בשפתם מאומה, מה שהגביר עוד יותר את חשדם.

החיילים פשפו בכיסי קפטנו של רביה"ק ומצאו שם ניירות ופתקאות, הלא הם קוויטלאך ו'הזכרות' שונות ששיגרו אליו יהודים מארץ ישראל ומחו"ל, הם כמובן לא הבינו מילה אחת מהכתוב שם והסיקו שמדובר ב'קודים' של ריגול שהוא מקבל ממפעליו.

בו במקום נעצר רביה"ק הרשנ"ג ונלקח לבית הכלא המקומי. על מה שהתרחש בדקות הראשונות למעצרו סיפר רביה"ק ה'ברכת משה' זי"ע את הפרט המופלא הבא: בטרם הכניסו את אאמו"ר זי"ע לתא הכלא הסירו מעליו את כל בגדיו והלבישו אותו בבגדי אסירים.

"אך כאשר ניסו להוריד מעליו את הטלית קטן לא הסכים אאמו"ר בשום אופן והתנגד לכך בכל כוחו, השוטרים הפליאו בו את מכותיהם מכות רצח וניסו לתלוש מעליו את הטלית קטן, אך אאמו"ר עמד בגבורה ולא הניח להם להוריד את הט"ק בשום אופן" (מפי הרה"ח ר' שמחה קרקובסקי שליט"א נאמן בית רבוה"ק).

"הוא הובל תחילה לקשנוב" כותב הגה"צ ר' משה יאיר וינטווק בספרו 'תפארת בית דוד', "ומשם לקראקא שם נשפט בפני בית דין צבאי שדן אותו לתליה ללא כל חקירות ודרישות. היום שנקבע להוצאתו להורג חל בשבת

על הפסוק בפרשת השבוע, פרשת וישב, "אלה תולדות יעקב יוסף וגו'" (בראשית לו ב) כותב רש"י וזה לשונו "ביקש יעקב לישב בשלוה קפץ עליו רוגזו של יוסף, צדיקים מבקשים לישב בשלוה אומר הקב"ה לא דיין לצדיקים מה שמתוקן להם לעולם הבא אלא שמבקשים לישב בשלוה בעולם הזה".

בספה"ק "ליקוטי דברי דוד" מובא על דברי רש"י אלו דיבור קדוש מפי כ"ק מרן אדמו"ר הרדצ"ש זי"ע, אלא שלא הכול יודעים את הסיפור המלא, הרקע והנסיבות המסעירות והמופלאות בהם נשמע דיבור קדוש זה מפי רבינו.

הלא היא פרשת מאסרו ושחרורו של כ"ק מרן אדמו"ר הרשנ"ג זי"ע בימי מלחמת העולם הראשונה בפולין, אותה מגולל באוזניו בהרחבה השבוע הרה"ח ר' שמואל פרוש שליט"א מחשובי אנ"ש ומעתיקי השמועה בחצה"ק:

המעצר: השד בריגול

בשנת תרע"ג, כשנה לפני פרוץ מלחמת העולם הראשונה, יצא רביה"ק הרשנ"ג מירושלים עיה"ק אל העיר סטאלין שברוסיה להסתופף בצל רבו המובהק הרה"ק רבי ישראל מסטאלין זי"ע, ה'פריינקפורטער', לאחר תקופה בה התאבק בעפר רבו ביקש רביה"ק לחזור לארץ ישראל, אלא שלפתע התקדרו העננים בשמי אירופה.

בשלהי קיץ תרע"ד רעשה והזדעזעה ארץ, מלחמת העולם הראשונה פרצה ואירופה נשטפה בנהרות של דם ואש, רבבות אנשים ובתוכם קהילות יהודיות שלימות, צדיקים ואדמו"רים מפורסמים הפכו לפליטים בן רגע, נעו ונדו מעיר לעיר, ממדינה למדינה, לאחר שנאלצו לעזוב את ביתם מפני החזית המתקרבת.

עם פרוץ המלחמה נחסמו הגבולות הבין יבשתיים, שערי ארץ ישראל ננעלו ורביה"ק נאלץ להישאר בארץ נכר, בפולין. הוא התיישב בעיר קראקא, בירת חבל גליציה, עיר מלאה חכמים וסופרים, שם נטה אהלו בביהמ"ד הראדומסקאי הישן - 'דער אלטער ראדומסקער שטיבל'.

הגה"ח רבי שמואל אהרן וובר זצ"ל סיפר כי באותה תקופה התבטא אביו הגדול רביה"ק הרדצ"ש זי"ע אודות אחיו הרה"ק רבי אלתר מסוסנובא זי"ע "איך האב מורא אז מיין אלתר בלייבט שוין א חוץ לארץ'דיגער - חוששני

בעניין בהסבירו להרה"ק מז"ל: "בזמן מלחמה מי שבא להתדיין בנוגע לחפותו של מרגל, לא רק שהמרגל עלול להיות נידון למוות, אלא גם העו"ד שבא לדון לזכותו גם עלול לקבל דין מוות..."

כשנוכח הרה"ק מז"ל בסירובו המוחלט של העו"ד, החל ממש להכותו כשהוא נוקט במילים חריפות על חובתו להתגייס להצלת חייו של איש קדוש כרביה"ק, עד שהכריחו ממש להיכנס לעניין.

ואביו שמר את הדבר

ובינתיים בירושלים עיה"ק... איש אינו יודע מאומה על המתרחש בקראקא. המלחמה העולמית השביתה כליל את קשרי המכתבים בין אירופה לארץ ישראל. איש אינו יודע שבנו יקירו של רביה"ק הרדצ"ש שרוי במאסר וסכנת מוות ממשית מרחפת על ראשו.

אך הנה, באחד הימים מבחינה הרבנית הצדקנית ע"ה שבעלה רביה"ק הרדצ"ש זי"ע שרוי בתענית ואינו טועם מאומה. משנקפו כמה ימים ורבינו עדיין שרוי בתעניתו פנתה הרבנית אל מקורבו של רבינו הגה"צ המקובל רבי יעקב אשר קאפ זצ"ל ושחה לו בדאגה כי הרבי מתענה כבר כמה ימים ולא טועם מאומה, והוסיפה כי היא לא הצליחה לפעול אצלו שיחדל מתעניתו, "אולי אתם תצליחו".

נכנס רבי יעקב אשר אל רביה"ק הרדצ"ש ושאל את רבינו על כך, אמר לו רביה"ק: "מיין שמעון איז אין א עת צרה - בני שמעון נמצא בעת צרה".

ובינתיים, בקראקא פעלו העסקנים והצליחו בעזרת עורך הדין להמתיק את דינו של רביה"ק הרשנ"ג ולשחררו מבית האסורים בקראקא ל'מעצר בית', כשבמקביל גם עונש המוות רח"ל סר מעליו.

כשהתבקש רביה"ק לבחור לעצמו את הדירה בה ישהה ב'מעצר בית' בחר לעצמו את המקום אשר אותה נפשו 'דער אלטער ראדומסקער שטיבל', שם היה במעצר בית, שם ישב ועסק בתורה ועבודת ה' עד לסיום תקופת מעצר הבית שנקצב לארבעים יום, אז ב"ה יצא רבינו נקי מכל העניין והחשד לריגול סר מעל ראשו.

במשך כל אותם ארבעים יום עדיין היה האב רביה"ק הרדצ"ש שרוי בתעניתו, לחם לא אכל ומים לא שתה, והיה מרעיש עולמות בתפילתו מבלי לספר דבר לאיש. בתום אותם ארבעים יום יצא רביה"ק הרדצ"ש מחדרו והורה לערוך סעודה בביתו באמרו:

"ברוך ה' מיין קינד איז באפרייט געווארן - בני יצא לחירות..."

"הייתה זו רוח הקודש גלויה" סיפר לימים הגה"ח רבי שמואל אהרן וובר זצ"ל, בירושלים לא שמעו מילה על הפרשה המסעירה, אך רביה"ק הרדצ"ש ידע את כל אשר נעשה ברוח קדשו, הרגיש בצרתו של בנו וכעת משיצא לחופשי נטל ידיים לסעודת הודיה, כשהוא שרוי בשמחה והתרוממות רוח גדולה.

"א נסיון פון א קינד בארירט מדריגות"

בעיצומה של אותה סעודת הודיה פלאית, שחתמה את התענית הממושכת, השמיע רביה"ק הרדצ"ש זי"ע את המאמר הקדוש הבא, על דברי רש"י הקדוש בפרשת השבוע "ביקש יעקב לישב בשלוה קפץ עליו רוגזו של יוסף וכו'".

והקשה רביה"ק, לכאורה מה פירוש 'ביקש יעקב לישב בשלוה', וכי איזה שלוה רצה יעקב, ומשולל הבנה הוא, ואמר, ביקש יעקב לישב בשלוה זו שהוא מקבל עליו את גזירות ה' (אחרי שעבר את תלאות חייו וצרותיו הרבות) וזהו פירוש בשלוה, לקבל כל מה שיבוא עליו בשלוה, בלי שום הרהור חלילה אחר מדותיו.

אמנם 'מיד קפץ עליו רוגזו של יוסף', הכניסוהו בניסיון של בנים, וניסיון זה שנגע באחד מבניו נגע במדרגותיו, א ניסיון פון א קינד בארירט מדריגות עכ"ל.

כאמור בשעה שהשמיע רביה"ק הרדצ"ש דברים אלו לא ידעו השומעים כלפי מה דברים אמורים, "רק כעבור שבועות מספר" כותב הגה"צ רבי משה יאיר ויינשטוק, "הגיעו ידיעות מפולין מכל מה שעבר על בנו רביה"ק הרשנ"ג, וידעו החסידים גם הם את כל אשר נעשה".

רביה"ק הרשנ"ג נותר להתגורר בקראקא לאחר מעשה זה עד שנת תרפ"ו. בשנת תרפ"א, שנים ספורות לאחר מלחה"ע הראשונה, הגיעו גם רביה"ק ה'ברכת משה' ואחיו הרה"ק רבי יעקב יצחק זי"ע ואחותם הרבנית הצדקנית מרת אלישבע ליפשיץ ע"ה להתגורר עמו בקראקא. ב"א חשוון שנת תרפ"ו קיבל רביה"ק הרשנ"ג את הבשורה הטובה שנתקבלו עבורם הסרטיפיקטים - רשיונות העלייה לארץ ישראל, מאת האנגלים ששלטו אז בארץ, ותרב שמחתו עד למאוד ומיד החל לעשות את כל הכנותיו לנסיעה חזרה לארץ ישראל.

והיה רביה"ק ה'ברכת משה' מתבטא כל ימיו כי "אותו י"א חשוון מונח בעצמותיי וזכור הוא לי לטוב, כי בו הגיעה הבשורה הטובה על חזרתנו לארץ ישראל".

ואכן בחנוכה של אותה שנה, תרפ"ו, כבר זכה רביה"ק הרשנ"ג להדליק את הנרות בביתו שבירושלים עיה"ק, אליה זכה לחזור כפי שהתנבא אביו רביה"ק הרדצ"ש זי"ע.

כולו בן ארץ ישראל

אודות התבטאותו של רביה"ק הרדצ"ש 'מיין שמעון איז אין גאנצן א ארץ ישראלדיגער', מוסיף הרה"ח ר' שמחה קרקובסקי שליט"א: באחד השיחים התבטא רביה"ק ה'ברכת משה' זי"ע אודות זקנו רביה"ק הרדצ"ש "יעדע שיחת חולין פון זיידן איז געווען רוח הקודש - כל שיחת חולין של זקני הייתה רוח הקודש".

ואחת הדוגמאות שנתן רביה"ק ה'ברכת משה' כהמחשה לכך, הייתה התבטאות זו שיצאה מפי רביה"ק הרדצ"ש אודות בנו הרשנ"ג והתקיימה כעבור שנים עם שובו של רביה"ק לארץ ישראל, והוסיף ה'ברכת משה' כי בשנת תרפ"ט נאלץ רביה"ק לנסוע לפריז שבצרפת לצרכי רפואה עקב מחלתו הקשה ל"ע.

שם בבית החולים אמרו הרופאים לרביה"ק ה'ברכת משה' ולבני המשפחה שידאגו מראש לקחת עמם ארון קבורה באנייה שהם חוזרים עמה לארץ ישראל, כי בדרך הטבע צפוי רביה"ק הרשנ"ג לשלח"ח תוך כמה ימים, ויש להיערך לכך לפני שעולים על האנייה.

וסיפר רביה"ק ה'ברכת משה' שבשומעם את דברי הרופאים נאחזו דאגה ומתח גדול, אכן כשנדע מכך לרביה"ק הרשנ"ג זי"ע עצמו פנה אל בניו והרגיעם באמרו: "קינדערלאך דערשרעקט זיך נישט, מובטחני שאגיע חי לארץ ישראל".

ואכן לא ארכו הימים ושב חזרה למעון קדשו שבירושלים וחי בה עוד כמה חודשים ובה נתבקש לישבה של מעלה בג' תשרי תר"צ.

כוח התורה: תשובתו של ה'אוסטרובצער'

על הנהגתו של רביה"ק הרשנ"ג זי"ע כ'בן ארץ ישראל' בכל שלוש עשרה שנות מגוריו בחו"ל, מוסיף ומספר הרה"ח ר' שמחה קרקובסקי שליט"א, כפי ששמע מרביה"ק ה'ברכת משה' זי"ע:

בשנים הראשונות לשבת רביה"ק הרשנ"ג זי"ע בקראקא נותרו בירושלים זוגתו הרבנית הצדקנית מרת חנה רייצא ע"ה והילדים, ועל כן לא נהג רביה"ק הרשנ"ג בדיני יו"ט שני, כי אחז עצמו לבן ארץ ישראל, בהסתמכו על כך שמשפחתו נשארה באר"י.

לאחר שנסתלקה הרבנית הצדקנית מרת חנה רייצא ע"ה עדיין הסתמך על כך שהבנים מתגוררים בארץ ישראל ולכן גם אז עדיין לא נהג ביו"ט שני. משנשא בשנית את הרבנית הצדקנית ע"ה בזיוו"ש והביא את הבנים מארץ ישראל שיבואו להתגורר עמו בקראקא - נתעוררה אצלו השאלה אם עליו לנהוג ביו"ט בחו"ל או לא.

וסיפר רביה"ק ה'ברכת משה' שאביו רביה"ק הרשנ"ג ביקש אז את הגאון החסיד רבי יידל אוסטרובצער זצ"ל (משפחתו היתה רוזנברג, והיה נקרא כן ע"ש שהיה מגדולי תלמידיו וחסידיו של ה'אוסטרובצער' וכן שימש כראש ישיבה בקראקא משם הכירו רביה"ק) לשאול את רבו הגה"ק רבי מאיר יחיאל מאוסטרובצער זי"ע, אם עליו לנהוג ביו"ט שני או לא כי מצד אחד בדעתו לחזור לארץ ישראל אולם מצד השני כל משפחתו עמו והילדים מתגוררים אצלו.

והוסיף רביה"ק ה'ברכת משה' שאביו רביה"ק הרשנ"ג אמר לרבי יידל הנ"ל לומר לרבו שהוא מבקשו לפסוק את פסק ההלכה שלו רק הוא יכול לפסוק עליו שהוא 'בן ארץ ישראל', כי אם לא כן, אין הוא רוצה שיפסוק לו כלל.

כשנסע רבי יידל הנ"ל לרבו שטח לפניו את השאלה של רביה"ק הרשנ"ג, תשובתו של האוסטרובצער הייתה שיעשה כל טצדקי שלא לעשות שום מלאכה אך תפילין הוא יכול להניח בצנעה. והוסיף לפסוק לו שהוא ישמע קידוש מאורח שהוא מבני חו"ל המחויב ביו"ט שני.

רביה"ק הרשנ"נ עלץ לשמע תשובתו של האוסטרוברצער והתבטא שזה מה שרצה לשמוע שהוא יכול להניח תפילין, כי זה כל מה שרצה - להניח תפילין, בעוד שמלאכה לא אכפת לו כלל שלא לעשות.

בהזדמנות אחת כשסיפר רביה"ק ה'ברכת משה' זי"ע מעשה זה הוסיף בזה"ל: "נאר דער אוסטרוברצער רבי מיט זיין כח התורה האט געקענט פאסקענען דעם פסק - רק הרבי מאוסטרוברצא בכח התורה שלו היה יכול לפסוק פסק כזה".

חד משרפי מעלה: הקשר עם הרה"ק מז'ילין

בשולי הדברים מספר הרה"ח ר' שמואל פרוש שליט"א עוד על הקשר המיוחד ששרר בין רבוה"ק הרשנ"נ ובנו ה'ברכת משה' זי"ע להרה"ק רבי אברהם יוסף מז'ילין זי"ע:

רביה"ק ה'ברכת משה' היה דבוק מאוד בהרה"ק הז'ילינער זי"ע והיה חוזר תמיד על

דביקותו, ופעמים רבות היה רביה"ק ה'ברכת משה' חוזר על תנועה זו ומנעימה בקולו בעת פתיחת הארון, תוך שהוא משליך ראשו לתוך ארון הקודש בדביקות נוראה.

אגב כך סיפר לי ידי"נ ומחותני הרה"ח ר' שמחה קרקובסקי שליט"א שפעם סיפר להגה"ח ר' אשר זעליג אשרי שליט"א (בעת סעודה שלישית בבית מדרשו של כ"ק אדמו"ר זי"ע בארה"ב) על ה'תנועה' הזאת של הרה"ק מז'ילין על תיבות 'איך גיי שוין אויס', שהיה רביה"ק ה'ברכת משה' חוזר עליה בערגה.

באותה שעה ישב שם יהודי ישיש מופלג מתושבי ארה"ב, ה"ה הרה"צ רבי ישראל אלטר מושיקוביץ זצ"ל, ובשמעו את ר' שמחה שיבלחט"א נענה בהשתוממות "מהיכן אתם יודעים על התנועה הזאת?" והוסיף בהתרגשות: "איך האב גיקענט דער ז'ילינער, אני הכרתי את הרה"ק מז'ילין, הייתי חסיד ז'ילין בצעירותי, ואכן זכורני שכך היה אומר הרה"ק תיבות אלו, בדיוק בתנועה זו".

כמה עניינים והנהגות שקיבל ממנו, עד כי כל מי שזכה להסתופף בצל רביה"ק נחרתה בליבו דמות קדשו של הרה"ק הז'ילינער' ועבודתו הפלאית כחד משרפי מעלה.

כידוע היה מרגלא בפי רביה"ק ה'ברכת משה' שצדיקים תמיד רצו למסור עצמם למען הרבוש"ע, ובדברו על כך היה מזכיר את תנועתו הנפלאה של הרה"ק מז'ילין שהיה נוהג לחזור ולומר בהתרפקות ובדביקות הנפש "איך גיי שוין אויס, איך גיי שוין אויס (פארן בורא כל העולמים)..."

ועוד היה מספר רבינו ה'ברכת משה' שהיתה לו להרה"ק מז'ילין עבודה מיוחדת באמירת "ברוך שמייה" שלפני קריאת התורה, עבודה זו ארכה אצלו לעתים כשעה ומחצה עד שעתים, וכל הקהל עמדו סביבו בפחד ובאימה.

ובהגיעו לתיבות 'ביה אנא רחיץ' הייתה להז'ילינער תנועה - מנגינה מיוחדת בה היה אומר תיבות אלו בהשתפכות ובהתלהבות והיה משליך עצמו לתוך ארון הקודש פנימה ברוב

סיפורים ועובדות על צדיקי הדורות

באהלי צדיקים

הרה"ג ר' יאיר וינשטוק שליט"א - נוי"נ לרבוה"ק

תורה לא בשמים היא

"מה עם ספר התורה שלי?"

לא ציפה לשמוע כי ספר התורה מוכן ומזומן, לפי שראה שהסופר משתמט לצדדין בבית הכנסת וברחוב, ומתחמק ממנו בכל עת שהוא מתקרב אליו. אך סבר לתומו כי בודאי שקוע הוא באמצע ספר "ויקרא" לכל הפחות, מה גברו איפוא קצפו וחרונו כאשר גילה לו רבי סעדיה נורי, שעדיין לא התחיל כלל בכתיבת ספר התורה שלו עקב טרדותיו הרבות.

"היתכן?" שאל חכם ששון בכעס, "שילמתי לך יותר מכל אדם אחר בבגדד וכך אתה עושה לי?"

הסופר גימגם והתנצל אך חכם ששון לא אבה לקבל שום הסברים, "מהיום אתה עוזב את כל עיסוקיך האחרים וכותב רק עבורי, שמעת?"

הסופר הבטיח שהכל יבוא על תיקונו, אבל מיד כאשר עזב חכם ששון את ביתו, התישב ליד היריעות והמשיך לכתוב את ספר התורה שהזמין אצלו אשתקדיים, המרוחם ציון הכהן משיח, שגם הוא ערירי היה, אלא שהוטב מזלו להזמין את ספרו לפני חכם ששון פאפו, ומלבד זאת היה ציון חכם שעיניו בראשו ולא נואל לשלם כל כספו מראש, אלא היה נותן לסופר מעות לשיעורין, לפי קצב התקדמות הכתיבה...

נקפו ששה ירחים ורבי סעדיה עדיין לא טבל קולמוסו בקסת הדיו לשם ספר התורה של חכם ששון. יום אחד פקעה סבלנותו של הזקן והגיע לבית הסופר כשכעסו עולה על גדותיו. הוא הרעיד את הזוגיות בחלונות הבית בזעקותיו, ואיים כי אם הסופר לא יתחיל לכתוב עוד היום את ספרו, יתבע אותו לדן-תורה לפני מרא דאתרא הרב הגאון הגדול רבי משה חיים. (סבו של בעל ה"בן איש חי")

הכסף בתוך ידו של הסופר המופתע. "רבי סעדיה, ידוע לי שכתבת ספר תורה, כרוכה בדמים מרובים, לכן הבאתי לך שלש מאות דינרים. חסכתי אותם כל שנותיי ביגיעה רבה. ועתה שב נא בני, כתוב עבורי יום ולילה עד שספר התורה יהיה מושלם".

הסופר עמד אובד עשתונות. 300 דינרים היו סכום כפול ומכופל מכפי שהיה רגיל ליטול בשכרו. לרווח נאה כזה, מבלי שעדיין נקף אצבע, לא ציפה אפילו בחלומותיו הורודים. מאידך, יש לו חובות קודמים. שלושה ספרי תורה מצפים לו שיכתוב אותם בהקדם, ועדיין לא גמר את ספר התורה הנוכחי.

אילו זכה הסופר היה אומר לחכם ששון, "קח את כספך ולך עמו אל סופר אחר, לפי ששעתי דחוקה עלי ולא אצליח לעמוד במשימה", אלא שהשוחד עיוור את עיניו. לקח את הצרור בשלמותו והבטיח לחכם ששון פאפו להשלים את כתיבת ספר התורה בתוך שנה אחת, לא יותר.

הכסף נאכל עד תום עוד לפני שחלפה השנה. כך דרכן של מעות, שמתמסמות הן בידים כגוש קרח ביום חורב. מהכא להתם ספר הסופר את מעותיו והנה אין בידו אפילו עשירית מאותם שלש מאות דינרים זכורים לטוב, ועוד מעט ואין כסף, והתבוננת על מקומו ואיננו. בינתיים השלים את ספר התורה הראשון עליו התחייב מקדמת דנא, וכבר היו דוחקים בו שני יהודים אחרים שהזמינו את ספריהם לפני חכם ששון פאפו.

עברו תמו י"ב חודש. חכם ששון הגיע את בית הסופר ושאלתו בפיו:

כיון שעברו רוב שנותיו של חכם ששון פאפו ועדיין לא נפקד בפרי בטן, החל מחשב חשבון עולמו. הוא ואשתו פלורה זכו לחיים טובים ופרנסה הייתה מצויה להם ברווח ובכבוד, אך מזה שנים כבר אינם צעירים. בעוד כמה שנים יעזבו את העולם, עריריים. קדיש יאמרו עליהם עשרה תלמידי-חכמים ששילם להם חכם ששון שכרם משלם, אבל ברבות הימים מי יזכור אותם? צאצאים נושאי שמותיהם לא זכו להשאיר אחריהם. יעברו שנה ושנתיים ושם ישכח כאילו מעולם לא היו ולא נבראו, והתורה אמרה "ולא ימחה שמו מישראל".

חשב חכם ששון כדת מה לעשות, עד שהאיר ה' את עיניו ונתן בליבו עצה טובה. למחרת התדפק חכם ששון על דלתו של רבי סעדיה נורי, סופר סת"ם מומחה בק"ק בגדד, ובקשה שטוחה בפיו: "שאלתי ובקשתי, כתוב עבורי ספר-תורה מהודר, שיקראו בו מדי שבת בית הכנסת, וכך ייזכר לדורות שמי ושם אשתי".

הסופר ניגב באלונטית מוכתמת את ידו שדבקה בה שחרורית של דיו ושאל, "למתי אתה מבקש את הספר?"

חכם ששון אמר בלהיטות, "הכי מהר שאתה יכול. נער הייתי גם זקנתי, לא ידע האדם את עתו. שמא לא נספיק אני ופלורה לראות את שמחת הכנסת ספר התורה".

הסופר אמר בניחותא, "רבי ששון, איך תדבר? כוחך עדיין במתניך בלי-עין-הרע. בעזרת ה' עוד תזכו אתה ואשתך לשנים רבות טובות ונעימות, למה זה לך להיכנס למחשבות של צער ומרה שחורה".

חכם ששון מישמש בכיסו והוציא משם צרור שטרות עטוף במטלית בלויה. הוא הניח את

הסופר ניגב ידיו באלונטית ואמר לחכם ששון הכועס בנחת, "מה לך מדבר על התחלת כתיבה, בזמן שאני כבר אוהב בסיום הכתיבה?" חכם ששון היה מופתע וזעמו הלוהט הצטנן בן רגע.

"אינך מהתל בי?" שאל בחשש.

"חלילה וחס" הבטיחו הסופר נאמנה, "התפרצת לדלת פתוחה. לא נשאר לי יותר מיריעותיים או שלוש וספרך הקדוש מוכן. אשב ואכתוב יומיים לילה ויום, ובעוד שלושה ימים אסיים את מלאכתי. יכול אתה להזמין את כל הקהלה הקדושה למסיבת הכנסת ספר התורה".

חכם ששון פאפו עזב את בית הסופר בהתנצלות נרגשת, והמטיר שפעת ברכות על ראשו של רבי סעדיה. היום קצר והמלאכה מרובה, עליו להזמין את כל הקהלה הקדושה. זוגתו המבורכת תבשל את כל צרכי הסעודה, דגים ובשר וכל מטעמים. מחרתיים יובל ספר התורה שלו לבית הכנסת הגדול בעיר במקהלות עם והמון חוגג בשירה וזמרה. לבו רחב וגאה מאושר. אילו ידע את מזימתו השפלה של הסופר היה מתעלף בו במקום, אבל לאושרו (הזמני) לא נודעו לו מחשבותיו הכמוסות של רבי סעדיה נורי.

קדם לטקס החגיגי "הכנסת ספר תורה", מעשה הרבה פחות חגיגי של "הוצאת ספר תורה"...

וכך היה מעשה ההוצאה.

בין אשמורת שניה לשלישית, בעת שכל בני העיר היו שקועים בשנתם, התגנב לו הסופר הנאמן לבית הכנסת, ולפי שהיה בא ויוצא אצל הקודש פעמים רבות לצורך תיקון ספרי תורה, היה מפתח בית הכנסת מצוי בצרור מפתחותיו. הסופר נכנס בלאט, כגנב בלילה, אל בית הכנסת החשוך. נר קטן ריצד בידיו בשעה שניגש אל ארון הקודש. הוא כיבד את עצמו ב'פתיחת הארון' ופתח את דלתות ארון הקודש. לאור הנר חיפש בין נרתיקי העץ, גישש ומישש עד שמצאה את שאהבה נפשו.

בקרן זווית של ארון הקודש מונח היה נרתיק עץ ובו ספר התורה שכתב עבור חכם מנשה זכאי.

חכם מנשה זכאי, מנכבדי הקהילה היה, וגם הוא לא זכה להפקד בפרי בטן. לאחר שנפטרה זוגתו לפני כשלוש וחצי שנים הזמין אצל רבי סעדיה ספר תורה. הספר הוכנס לבית הכנסת בשירה וזמרה, ובשבועות הראשונים שאחרי כן לא חדלו מלקרוא בו. אלא ש"הכל תלוי במזל אפילו ספר תורה שבהיכל". חודשיים לאחר שנפטר התורם, חכם מנשה זכאי, הוזה הספר הקדוש הצידיה, אל הירכתיים ולא קראו בו עוד מזה כשנה תמימה.

רבי סעדיה ער היה לעובדת הדחקתו של הספר הצידיה. ולא שגנב היה, אלא כיון שפיו הכשילו בהבטחות כזב שלא היה יכול לעמוד בהן, עבירה גררה עבירה, וכעת נכשל בגניבת ספר התורה מארון הקודש.

הוא פתח את נרתיק העץ, הוציא ממנו את הספר, עטף אותו בטלית וכך הלך הביתה, כשעיניו מתרוצצות לכל צד בפחד שמא יבחין מאן דהוא במעשיו ונתפס בגניבתו. לרווחתו לא היה איש ברחוב, הספר הובא בשלום

למשכן מבטחים, ארונית עץ בביתו. למחרת הכניס את הספר לנרתיק עץ חדש ומהודר שקנה במיוחד עבור חכם ששון פאפו. ככלות המועד הקצוב זימן אליו הסופר את התורם המאושר לביתו לקחת את הספר המוכן מ"בראשית", עד "לעיני כל ישראל".

מנהג כתיבת האות האחרונה ברוב-עם, לא נערך, וכך לא נאלץ הסופר הרמאי להסתבך בהסברים מפוקפקים.

ימים רבים דברו בבגדד על תהלוכת הכנסת ספר התורה של חכם ששון פאפו, שכמוה לא הייתה מאז קמה ממלכת בבל. זו הייתה שמחה עצומה שבגדד טרם ראתה דוגמתה. חכם ששון פאפו ערך משתה לכל מכריו וידידיו והזמין את כל החכמים והנכבדים. זקני בגדד וחכמיה באו לביתו להדר את התורה ולכבדה, לפאר ולרומם את קדוש ישראל שנתן תורת אמת לעמו ישראל בקדושתו.

בהגיע המועד ניתן האות. המון חוגג יצא בקול תרועת שמחה עם ספר התורה מביתם של חכם ששון ופלורה פאפו, תהלוכה ענקית ליוותה אותם. אנשים נשים וטף, צוהלים ומריעים בהתלהבות. הספר הובל תחת אפריון משי רקום ברחובה של עיר בשירים ורקודים ומצהלות שמחה, שהלהיבו אפילו את הישמעאלים, הללו באו בהמוניהם להשתתף בשמחתם של היהודים.

כאשר הגיעו הספר ומלויו לחצר בית הכנסת, יצאו לקראתו הגבאים ונכבדי העדה כשספרי תורה בזרועותיהם וקבלו את פניהם בכבוד ובהדר. שערי בית הכנסת נפתחו וכן רגע נתמלאו שתי העזרות עד אפס מקום. כולם נדחקו ובאו אל הקודש פנימה, ואף שעמדו הכל צפופים, ספר התורה הוכנס פנימה ברווח, כשכל הקהל מריע לקראתו ומקדם את פניו ביללות שמחה ומזמורי תודה. הקהל העצום הקיף את התיבה שבע פעמים, ובראש כל הקפה צעד חכם ששון פאפו הזקן כשספר התורה בידיו וליבו מלא גיל. כאשר השלימו את ההקפות עלה חכם ששון לבימת העץ המוגבהת, הניח את הספר בנרתיקו על הבימה, וכיבד את ידידיו ורעיו לעלות לתורה, וכל העולים התנדבו לכבוד התורה בעין יפה. אחר גמר הקריאה, הוכנס הספר להיכל. הגאספים התפזרו והלכו איש איש לביתו.

שני הנרתיקים עמדו בהיכל, זה לצד זה. זה מלא וזה ריקן, וזולת רבי סעדיה הסופר, איש לא ידע על שהתרחש במחשכים.

ויהי מקץ שנתיים ימים חלה חכם ששון פאפו את חוליו אשר ימות בו, הוא נפטר מן העולם בשם-טוב והלך למנוחת עולמים.

לאחר תקופה קצרה חלם בן-אחיו, חכם סאלים בן רחמים פאפו חלום נורא. בחלומו הנה הוא עומד בבית-הכנסת, ארון הקודש פתוח ונרתיק ספר התורה שתרם דודו עומד ונשקף מולו ודודו המנוח מלטף באהבה את הספר. האחייך עודנו מביט במחזה, מתקרב חכם מנשה זכאי ורוצה לקחת את ספר התורה. נוף בו הדוד חכם ששון, "איך זה אתה בא לקחת את ספר התורה שלי מבלי לבקש רשות?"

תמה עליו חכם מנשה זכאי, "איך אדם מעז

פניו בפני חברו, לומר על דבר שהוא שלו, כשהוא אינו שלו?!" עמדו שני הידידים לשעבר והביטו זה בזה בפנים של כעס. כל אחד מהם טען "כולה שלי", עד כי עלתה צעקתם השמימה ובאה לפני כיסא הכבוד. ובת קול יצאה והכריזה, "תורה לא בשמים היא. נפשות טהורות, אין בית-דין של מעלה נזקק לכם, דין זה עליו להיות נידון בבית-דין של מטה לפני רב העיר, רבי משה חיים, והוא ישפוט ביניכם". חכם סאלים הקיץ משנתו מבועת ואחוז צמרמורת. לבו אמר לו כי אין זה חלום בלהות גרידא אלא יש דברים בגו. בבוקר אחר התפילה שם פניו אל רב העיר רבי משה חיים ויספר לו את דברי החלום אשר ראה.

רבי משה חיים פיקח היה, וידע להבחין בין חלום של שטות ומספר ששוטה הוא, לבין מספר תלמיד-חכם וחלום שניכרים בו דברי אמת. שלח לקרוא לשמש בית הכנסת וחקר מפיו לדעת האם יש בארון הקודש ספר תורה שנכתב עבור חכם מנשה זכאי.

"הן" אמר השמש.

"וספר תורה שנכתב עבור חכם ששון פאפו?"

"הן".

"לך מיד לבית הכנסת ובדוק האם נמצאים בו שני הספרים" ציווה עליו הרב.

מיהר השמש לקיים את מצוות הרב. פתח את ארון הקודש והנה, שני הספרים נמצאים. באמצע ההיכל עמד ספר התורה של חכם ששון פאפו, ובקרן זווית ספר התורה של חכם מנשה זכאי. מיד חזר אל הרב ואישר כי צדקו דבריו.

פניו של הרב התעננו. "מה פשר הדבר?" לחש לעצמו. "אולי נפל פסול באחד מהם? לך והבא לי את ספר התורה של חכם מנשה זכאי".

הלך השמש שוב לבית הכנסת, ויהי בעת הרימו את תיק העץ של ספר התורה, נפלה עליו בהלה גדולה. התיק היה קל משקל כאילו הוא ריק. פתח אותו בחרדה והנה הוא אכן ריק. כל עוד רוחו בו, רץ השמש המבוהל אל הרב וסיפר לו בהתרגשות על התגלית המצערת.

שיקול הדעת של הרב הגאון היה מאלף. הוא לא חשד במעשה גניבה סתם, אלא ציוה לשמש למהר לביתו של הסופר רבי סעדיה נורי, ולקרוא לו שיבוא לאלתר לביתו.

"מצאנו נרתיק ריק בהיכל השם" פנה הרב משה חיים אל הסופר המתנשף מיד בהיכנסו לביתו, בלא לתת לו זמן להתעשת, "ספרו של חכם מנשה זכאי נעלם ואיננו. אולי ידוע לך להיכן נעלם הספר?"

חרדה גדולה נפלה על הסופר. פניו חווירו כסיד ועיניו כהו. מגודל הפחד אישתקיל מילוליה, ולא הצליח לפצות את פיו.

"שתיקה כהודאה דמיא" הרעים עליו הרב בקול גדול, "פתח פיך וגלה לי מיד היכן נמצא ספר התורה שהוצא מתוך תיקו".

הסופר ניסה להציל את שארית כבודו, "לקחתי את ספר התורה אלי הביתה להגהה".

הרב לא הלך שולל אחר התירוץ החלקלק, "אם כך ילך איתך מיד השמש אל ביתך ויביא את הספר אלי".

ראה הסופר כי כלתה אליו הרעה. הודה בכל

המעשה, כיצד הוציא את הספר מנרתיקו המקורי ומכרו לחכם ששון פאפו. כיון שהודה במקצת, גררו הרב בלשונו עד שהתודה כי עד עצם היום הזה לא כתב את ספר התורה שהזמין אצלו חכם ששון פאפו.

"האם סופר אתה או סוחר?" גער בו הרב, "דרכם של סוחרים לקחת מזה ולמכור לזה בזמן שבכיסם אין אף פרוטה. אך האם כך נאה לסופר שמלאכתו מלאכת שמים?"

הסופר עמד מבויש וראשו מורכן. הרב המשיך למנות את חטאיו, "לא די שנשלת בגניבה, אלא שהטלת מחלוקת בעולם האמת בין שני אנשים תמימים וישרים שכוונתם הייתה לטובה לקיים מצוות כתיבת ס"ת, ואתה בלבול את עולמם. כל אחד מהם מחזיק כעת בספר התורה. זה טוען כולו שלי, וכל הזכויות של מצוות הכתיבה, הקריאה וציבור, וכל הברכות על חשבונך הן נוקפות, וגם השני טוען בדיוק כך, ומה אעשה להם, איך אפסוק בדינם. ראה מה גרמת בהתנהגותך הנמזבה. הם האמינו בך בתומם ואתה רימית אותם!"

לבו של הסופר נמס בקרבו, ברכיו כשלו ונקשו זו בזו ורעדה אחזה בכל עצמותיו. הוא נפל על הארץ וגעה בכבי מר. "אוי לי שעשיתי כך, אני מבקש מחילה סליחה וכפרה".

וכך בכה הסופר, בכה ויילל שעה ארוכה כשהוא מתחרט מעומק לבו על מעשהו השפל.

ראה הרב שהסופר אכן מתחרט בכנות על עוונתו. תיקן לו סדרי תשובה ובראש ובראשונה שיתקן את המעוות, ישוב לביתו ויכתוב את ספר התורה עבור חכם ששון פאפו. בגמר הכתיבה יכניסו הרב והשמש את ספר התורה בשקט ובלא חגיגה לתוך הנרתיק ויערכו את החילופין בצנעה, מפני כבודו של הסופר, שלא יתגלה קלונו בכל העיר.

ובין שני הניצים מעולם האמת, פסק הרב כדברי המשנה: "שנים אוזנין... יחלוקו". דהיינו: הברכות, הנדבות והמתנות, שנידרו וניתנו לכבוד הספר בפעם השנייה, בעת הכנסת ספר התורה הגנוב, יזקפו לזכותו של חכם ששון פאפו, יען כי הכל כווננו לכבודו, ואין לאיש אחר חלק במצווה. אולם זכות כל הברכות המתנות ונדבות של כל מותר הזמן, שייכות לבעל הספר דמיקרא, הלא הוא חכם מנשה זכאי, יען כי שלו הם. תורה אינה נקנית בגניבה והרי היא מחזרת על אכסניה שלה.

אחרי שעזב הסופר אמר הרב לשמש, "כעת נתבררו לי לאשורן משמעות המילים "תורה לא בשמים היא". תרתי משמע. התורה אכן הורדה משמים לארץ במעמד הר סיני כדי שנקיימה. ובית-דין של מעלה אינו נזקק לפסוק הלכה בעניינים השייכים לארץ, אפילו כשמדובר על תורה שנגנבה ושני המתדיינים הפכו להיות שוכני שמים..."

הסוד של ה"הגבהה"

את הסיפור הבא סיפר יהודי חשוב תושב שכונת גאולה [יהודי זה נבחר על ידי ראש הישיבה הרה"ג ר' נתנאל פרץ מאירזון שליט"א לומר קדיש אחר חמיו הגאון ר' רפאל סולובייצ'יק זצ"ל בנו של מרן הגרי"ז מבריסק].

הקדמה לפני כן. תחושה כה נעימה של אהבה עטפה אותי. חוויה כזאת לא חוויתי מעולם. שבוע הנופש הסתיים, חזרנו לקליוולנד, לחיים האמריקאים הרגילים ולעבודה במפעל, אבל ידעתי שאני מוכרח לראות עוד פעם איך מרימים ספר תורה ומסובבים אותו באוויר. ביררתי איפה יש באזור בית כנסת, וככה הגעתי לכאן, קודם לראות הגבהה מבחוץ, אחר כך מבפנים, וההמשך ידוע".

הסיפור הפליא את השומע. "כל ההתעוררות שלך הגיעה מהגבהה של ספר תורה?"

"כן".

"באיזה בית כנסת זה היה?" שאל המתעניין. "בית כנסת ברחביה, של הרב ש"ר".

הדברים היו לחידה. האיש ששמע את הסיפור הבין כי יש דברים בגו. ייתכן שבאותו ספר תורה טמון סוד כלשהו. הוא הגיע לרב שר ושאל אותו: "אולי תזכור באיזה ספר תורה קראו בפרשה המסוימת ההיא בקיץ?"

הרב זכר וסיפר: "אכן, זה ספר תורה מיוחד! בתחילת דרכי הייתי רב בבית כנסת בקליוולנד, וראיתי שיש להשיג בדחופות ספר תורה כשר. אמרו לי שספר תורה מהודר כמו שאני מחפש עולה ששת אלפים דולר. בימים ההם היה זה סכום עצום!"

"אספתי את הגבאים כדי לדון בדרכים להשיג את הכסף, והנה, אחד מהם נזכר כי בעיר מתגוררת אשה צדקת, זקנה, חובשת מטפחת צנועה, לבושה בדיוק כמו הסבתות הצדקניות שהיו באירופה. מדי יום היא יוצאת והולכת בין החנויות כשבידיה קופסא גדולה, והיא מקשקשת במטבעות ומבקשת צדקה עבור ישיבה. היא מתמידה מאוד באיסוף הכספים, ונראה שיש בידה כסף רב", אמר הגבאי. 'אהבת התורה שלה רבה מאוד, והיא בוודאי תסכים להיתם לרכישת ספר תורה'.

"יצרנו קשר עם האשה, וזו אמרה: 'אני מסכימה לקחת על עצמי את כל התשלום של ספר התורה, בתנאי אחד: נולד לי נכד פג, והוא נמצא בפגיה במצב קשה מאד. אני מבקשת שה'מי שברך' הראשון שיברכו בעת שיקראו בתורה יהיה לטובת הנכד שלי'.

"הסכמנו לתנאי. בו במקום נתנה האשה צ'ק על סך 6,000 דולר, ספר התורה נקנה, וה'מי שברך' הראשון היה לטובת הנכד. אכן, תוך מספר ימים הוא יצא מכלל סכנה והבריא לגמרי!"

"ספר התורה שתרמה האשה עלה אתי לארץ ישראל", סיים הרב שר, "והוא הוא ספר התורה שבו קראו באותה שבת".

וכאן מגיע הסיום המופלא: הנכד הפג גדל והיה לאיש... ארבעים שנה לאחר ה'מי שברך' הראשון הגיע לבית הכנסת, פגש את ספר התורה שתרמה סבתו, והפך לבעל תשובה אמיתי!

(הסיפור האחרון מעלון "השגחה פרטית")

מוגש לכבוד הכנסת ספר תורה (לבית מדרשנו בעיה"ק בני ברק) שנכתב על ידי אחי הגה"ח רבי משולם זישא וינשטוק שליט"א לאורך ימים ושנים טובות

קליבלנד, אוהיו, ארה"ב. שבת בבוקר. יהודים עטופים בטליתות לבנות מתנועעים בתפילה באחד מבתי הכנסת בעיר. מבחוץ נשמע קולו של מנוע מכונית מתקרב. גבר כבן ארבעים יוצא משם, ומחפש לו פינה מתאימה כדי שיוכל לעמוד ולהשקיף אל תוך בית הכנסת. המתפללים אינם מתרגשים. זה קורה לפעמים. בקליוולנד יש יהודים מכל הסוגים וגם גויים שמתעניינים לפעמים בנעשה בפנים.

האדם שיצא מהמכונית עומד באותה פינה ומסתכל. ומסתכל. ומסתכל. הוא לא זז משם. מגיעים לקריאת התורה, שבעה קרואים עולים, המפטיר גם הוא מסיים, והנה מגיעה ההגבהה. הכל נעמדים, 'משה אמת ותורתו אמת'. רגע אחרי ההגבהה שוב לא רואים את האיש מהחלון. הוא נעלם.

בשבת הבאה שוב מגיע אותו אדם במכוניתו, נעמד מבחוץ, משקיף, ומיד אחרי ההגבהה הוא מתניע את רכבו ונעלם. המחזה חזר על עצמו שוב ושוב, והוחלט כי יש לעשות סוף לדבר. אחד מהגבאים יצא אל האדם שחיכה בחוץ ואמר לו: "כאן זה בית כנסת אורתודוקסי. אנחנו שומרים שבת, ובשבת אין לנסוע!" "ככה?" האיש נבוך. הוא לא התכוון להפריע. "בסדר. אבוא לכאן ברגל".

בשבת הבאה עשה האיש את דרכו ברגל מביתו שבמרחק כמה קילומטרים הגונים. הוא קם לפנות בוקר כדי שיוכל להגיע לשטח בית הכנסת, להיעמד בפניה כלשהי בחניה ולהציץ לכיוון ספר התורה בשעת ההגבהה.

"למה תעמוד בחוץ?" שאלו אותו כמה מהמתפללים. "בוא תיכנס".

בשבת הבאה הוא כבר נכנס. הראו לו איפה אוזנים, מה מתפללים, מה קוראים, ולאט לאט הוא הפך למתפלל מן המניין. התפילה בשבת הייתה רק ההתחלה. מאמריקאי שלמד בבית ספר גויי, וגדל בבית חילוני לגמרי, הוא הפך לבעל תשובה גמור. הוא שינה את אורחות חייו מהקצה אל הקצה, עד שהיה לאדם חדש, יהודי חרדי, עובד השם בכל מאודו.

באחד הימים ביקשו ממנו המתפללים הסבר. "מה משך אותך בהגבהה של ספר תורה דווקא?" שאל אותו אחד מהם. והוא הסביר: "נולדתי בבית מנותק מיהדות. אמנם סבתי זכרונה לברכה הייתה צנועה וצדקת, אך הורי הרחיקו לכת. למדתי בבית ספר גויי, ועברתי את המסלול הרגיל של אמריקאי ממוצע.

במפעל שבו אני עובד מארגנת ההנהלה של המפעל מדי פעם טיולים לכל העובדים, כל פעם במדינה אחרת בעולם. באחת השנים נסענו למזרח התיכון, והתאכסנו בבית מלון בירושלים. בכל יום הלכנו לאתר אחר.

בשבת בבוקר ירדתי למטה, לכניסה, ושאלתי את החברים: מה יש היום? והם אמרו: היום שבת. לאן הולכים? לבית כנסת. הלכתי לבית כנסת ברחביה. הלבוש שלי לא התאים לבית כנסת, ולכן נכנסתי לעזרת הנשים שהייתה ריקה. עמדתי והתבוננת.

זמן קצר אחרי שנכנסתי סיימו המתפללים את הקריאה ועשו הגבהה לספר התורה. באותו רגע קרה לי משהו שאי אפשר להסביר. בעוד אני מתבונן ביריעה הפתוחה שבין עצי החיים, אני חש בהתרגשות עזה, כאילו פונה אלי מלאך מהשמים ואומר לי: כמה צדיק אתה! כמה אני אוהב אותך! זו הייתה בת קול פנימית, חזקה ועוצמתית. משהו שעלה בתוכי בלי שום

הרה"ח המפואר ר' נתן שמעון קאפ שליט"א

בקר גמרת והשלמת עבודתך בעולם הזה, עכשיו הזמן לעבד ולתקן בשביל הבנים שזה יהיה בכחינת עליכם ועל בניכם כנ"ל, לך קפץ עליו רגזו של יוסף, "רגזו" פרושו כמו שאמרו חז"ל (ברכות ה א) לעולם ירגזו אדם יצר טוב על יצא"ר, וזהו רגזו של יוסף, העבודה של ירגזו אדם יצר טוב על יצר הרע, בשביל בניו, להשפיע גם על בניו.

(כ"ק מרן אדמו"ר זיע"א, מכתבי הרה"ח ר' יואל עקיבא איגר הי"ו)

וכל אשר הוא עשה ה' מצליח בידו.

וכל אשר הוא עשה ה' מצליח בידו. (בראשית לט ג)

גם אצין פענן זה מה שחנני הש"י עפ"י דברי מורי בור"ק הרה"ק רבי יצחק מווארקי זצוק"ל, פאשר ישבו לפני גדולי ישראל ונפל בפניהם דבר שכל דבר הבית תולך בהמשותת והשליח, אם הוא איש טוב נתהפך הכל לטוב כמו שמצינו ביוסף וכל אשר הוא עשה ה' מצליח בידו וכמבאר במדרש שם, ואמר להם מורי ז"ל, גם אנכי היה בידעתי בן אמןם אח"כ נתברר לי ממורי ז"ל שהכל תולך בבעל הבית. וספר להם איך בימי נעוריו היה לו עגמת נפש וצער מאשתו והוא סבל הכל אמןם פאשר ראה העגמת נפש והענוי שהיה להמשותתם שלו ממנה לא היה יכול לשית עצה בנפשו אם לסבל גם זה ושללא להתקוטט עמה כי גם עבדו לא היה מתקוטט עמה אם לאו, ואמר בלבו שישע למורו הרה"ק רבי דוד מלעלוב זצוק"ל לשאול אותו ע"ז, וכאשר בא אליו ושאל אותו, והשיב לו בזה הלשון: מה תאמר לי, אמר לעצמו. והשב בזה איזה זמן שיבין פרוש הדברים, עד אשר מצא בשם מרן הפעש"ט זצלה"ה, שיש מחשבה דבור מעשה, אחד כנגד אשתו ואחד כנגד בנים ואחד כנגד משותתיו, וכאשר אדם זוכה לתקן אלה השלשה בחינות מחשבה דבור מעשה ויתחבכו בלם לטובה, ואז הבין פרוש דברי רבו הקדוש כי הכל תלוי בעצמו. (בית יעקב, פ' נשא)

ותתפשהו... וינס ויצא החוצה

באחד משיחות ההדרכה והחזק אמר כ"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל: אצל יוסף הצדיק נאמר (בראשית לט, יב) ותתפשהו בבגדו וכו' וינס ויצא החוצה, לפעמים פשה יצר הרע בא לאדם עם איזה תקלה או מכשול, ותתפשהו, הדבר היחיד שצריך לעשות זה "וינס החוצה", לברח מיד, והלילה מלהתעסק עם זה.

ובהזדמנות אחרת אמר כ"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל: "תשובה, משמעותה שלא לחשב על העבר ככל, (ובלש"ק: "די אלטע דארפמען נשט טראכטיון") העיקר הוא קבלה מקנא ולחבא, פי בשמחה תצאו - ולהיות בשמחה.

שמחה בלי מיצרים

הנה ארחת ישמעאלים באה מגלעד וגמליהם נשאים נכאת וצרי ולט וגו', (בראשית לז, כה)

י"ל בדברי הפתוב, 'מגלעד' גל הוא מלשון גיל ושמחה, עד, הוא לשון גבול וסוף, הינו מי שלשמחתו יש גבול וסוף מעלתו פחותה, אבל 'וגמליהם' מי שנגמל מזה פרוש ששמחתו עד גלי די ללא מצרים וגבולות, אזי 'נשאים' הינו שרפה מעלתו שנשוא עמו 'נכאת וצרי ולט' הינו דברים טובים הרבה. (כ"ק מרן אדמו"ר זצוק"ל)

וכל אשר הוא עשה ה' מצליח בידו.

בשם אדמו"ר רביה"ק רבי משה מלעלוב זצוק"ל שמעתי שאמר שאין לו שום כונה באנשפראכין (לחש נגד עין הרע) רק כמו שנאמר ביוסף הצדיק וכל אשר הוא עשה ה' מצליח בידו. (אהל שלמה, אות כח)

מותי יגיעו מעשי למעשי אבותי

וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען (לז א)

וכבר עמדו המפרשים בזה על הכפילות הלשון בארץ מגורי אביו בארץ כנען, וכי לא ידענו שמגורי אביו היה בארץ כנען, ויבאר על פי מה שאמרו ז"ל (תדב"א כא) חייב אדם לומר מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי אברהם יצחק ויעקב, והנה כדי להגיע למעשיהם אי אפשר כי אם על ידי הכנעה ושפלות. וז"ש "וישב יעקב בארץ מגורי אביו" שזכה להשיג ולהגיע לדרכי אביו, על ידי "בארץ כנען" שהכניע עצמו והיה בשפלות. (ברפת משה, תשל"א)

וכל אשר הוא עשה ה' מצליח בידו.

והנה אנחנו מאלמים אלמים... ותשתחון לאלמתי (בראשית לז ז).

... ויש לפרש, מאלמים אלמים מ'בינדט בינטלעך, אז מ'איז צוזאמען, מאלמים אלמים, שנמצאים ביחד ובאחדות, ותשתחון לאלמתי, אז אפשר גם להשתחוות ליוסף שהוא קטנן של שבטים, מפיון שנמצאים באחדות, יש בזה להמשיך להתחזק, כמ"ש בספרים הק"פ עה"פ האספו ואגידה לכם אשר יקרא אתכם באחרית הימים (בראשית מט א), שבאחרית הימים בזמנים קשים העצה להתחזק הוא ע"י האספו, אחדות, שיהיו באגדה אחת.

(כ"ק מרן אדמו"ר זיע"א, מכתבי הרה"ח ר' יואל עקיבא איגר הי"ו)

עליכם ועל בניכם

... וזהו בקש יעקב לישב בשלוח, דברי יעקב אבינו בבר תקן הכל והשלים תפקידו בעולם, אמר הקב"ה לא די וכו' לעוה"ב, פרוש אכן

קפץ עליו רגזו של יוסף

אלה תולדות יעקב יוסף וגו' (בראשית לז ב)

ברש"י הק' ועוד נדרש בו, וישב, בקש יעקב לישב בשלוח קפץ עליו רגזו של יוסף וכו'. רביה"ק מרן רבי דוד צבי שלמה זיע"א הקשה, מה פרוש בקש יעקב לישב בשלוח, וצריך להבין וכי איזה שלוח רצה יעקב. ופרש רביה"ק מרן רבי דוד צבי שלמה זיע"א, בקש יעקב לישב בשלוח, ע"י שהוא מקבל עליו את גזרות ה' אחרי שעבר את תלאות חייו וצרותיו הרבות וכל מה דעבד רחמנא לטב עבד, וזה הפרוש בשלוח, בלי שום הרהור חלילה אחר מדותיו, מיד קפץ עליו רגזו של יוסף, הכניסוהו הש"ת בנסיון של בנים, ובנסיון של בנים שנגע באחד מבניו, ונגע במדרגותיו.

נערך ע"י הרה"ג רבי אהרן מרדכי גרין שליט"א - רב ומו"צ בקהילתנו הק'

א. זמן הדלקת נר חנוכה.

א. מנהג רוב קהילות החסידים להדליק מיד לאחר תפלת מעריב, ומנהג אנשי ירושלים הנוהגים כהגר"א להדליק בזמן השקיעה, והחזון איש נהג להדליק עשרים דק' לאחר השקיעה, ולמעשה כל אחד ינהג בזה כמנהג אבותיו ורבותיו.

ב. אמנם צריך ליתן שמן שידלק לפחות עד חצי שעה לאחר צאת הכוכבים, והנהגה כשיטת רבינו תם, יתן שמן שידלק לפחות עד חצי שעה לאחר צאת הכוכבים דר"ת. [שו"ע ומ"ב, ופ"ת, סי' תערב ס"א].

ג. מי שטרוד ואין לו פנאי להדליק אחר כך, יכול להדליק מזמן פלג המנחה, שהוא שעה ורבע זמנית לפני צאת הכוכבים. [שו"ע ומ"ב שם]. הוראת בעל שבת הלוי, שנכון יותר למנות שליח שידליק בזמן מלהדליק בפלג המנחה, ואם יוכל להדליק מאוחר בלילה, טוב יותר שידליק מאוחר בלילה מלמנות שליח שידליק בזמן. [מבית לוי].

ד. כתב השו"ע [שם ס"ב] דבדיעבד, מדליק והולך כל הלילה עד עלות השחר, וכתב המשנה ברורה [שם] דאינו מברך רק אם בני הבית נעורים. מאידך הוראת בעל שבת הלוי, דאפילו אם בני הבית ישינים, או מי שאין לו בני בית, מדליק בברכה, עד עלות השחר. [מבית לוי. לדעת הגרי"ש אלישיב, מה שהורה המ"ב לענין ברכה הוא רק למדליק בפנים הבית, דהמדליק בחוץ, אזי כל זמן שיש עוברים ושבים אפילו מאוחר בלילה, מדליק בברכה, הו"ד במ"ב דרשו, ע"ש עוד דעות בזה].

ב. מנהגים שונים במקום הדלקת נרות חנוכה.

א. המתגורר בבנין רב קומות, מנהג החסידים להדליק בפנים הבית בפתח הדלת בצד שכנגד המזוזה, ואם יש לו דלת הפונה לרשות הרבים, טוב יותר שידליק שם. לשיטת החזון איש מדליק בחלון הפונה לרשות הרבים, אך בקומה הגבוהה יותר מעשרים אמה [בערך עשר מטר] מקרקעית הרחוב [שאנשים הולכים שם], יש אומרים שבאופן זה ידליק בפנים הבית בפתח הדלת בצד שכנגד המזוזה, ויש אומרים שכיון שהשכנים מהבנינים הסמוכים רואים את הנרות, טוב יותר להדליק בחלון. לשיטת הגרי"ז מבריסק מדליק בפתח הכניסה של חדר המדרגות הפונה לרשות הרבים, וכן נהגו הגרש"ז אויערבאך והגרי"ש אלישיב. [פסקי תשובות סי' תרעא].

ב. המתגורר בקומת קרקע, ויש לו פתח מהבית לחצר, ומהחצר לרשות הרבים, לשיטת החזון איש מדליק בפתח הבית שפונה לחצר, ואם אין הפתח נראה ברשות הרבים, ידליק בחלון ביתו שפונה לרשות הרבים. לשיטת הגרי"ז מבריסק מדליק בפתח החצר שסמוך לרשות הרבים. [שם].

ג. אופן הנחת המנורה אצל הפתח, וסדר ההדלקה.

א. כתב השו"ע [סימן תרעא ס"ז] מצוה להניחו בטפח הסמוך לפתח משמאל, כדי שתהא מזוזה בימין ונר חנוכה בשמאל.

ב. וכתב המאירי [שבת כ"ב]: מזוזה בימין הנכנס... ותהא נר חנוכה משמאל הנכנס, ופירשו באגדה, ויבוא בעל הבית בתפלו ובטלית מצוייצת ביניהם.

ג. במשנה ברורה [סימן תרעו סק"ט] כתב, דטוב ונכון להניח המנורה באמצע חלל הפתח בצד שכנגד המזוזה, כך שצד אחד מהמנורה משוכה לתוך החדר והשניה מחוץ לחדר, כדי שיהיו כל הנרות שוים בטפח הסמוך לפתח.

ד. ובפרי עץ חיים [שער י"ט פ"ד] כתב: [שהאריז"ל היה מתחיל [להדליק ביום הראשון] מן הנר היותר רחוק מן הפתח, ובליל ב' מן הנר הסמוכה לראשונה... בליל אחרונה היה מתחיל להדליק אותה שהוא יותר קרובה לפתח. ונמצא דלפי דבריו יש להעמיד המנורה כשקצה המנורה מגעת למשקוף השמאלי, וכל ארכה משוכה לתוך החדר, כך שביום ראשון מתחיל להדליק בנר הימני הרחוק מהפתח, וביום השמיני מתחיל להדליק בנר היותר שמאלי הסמוך לפתח. וכשמניח את המנורה בתוך חלל הפתח עצמו, ניחה באופן כזה שהנר היותר שמאלי יהיה סמוך לצד השמאלי של משקוף הדלת כנגד המזוזה, והמדליק יתחיל להדליק ביום ראשון בנר הימני הרחוק מהפתח, וביום השמיני בנר השמאלי היותר סמוך למשקוף הפתח.

ה. לדעת המהרש"ל, מניחים את גוף המנורה בחלל הפתח עצמו בצד השמאלי כנגד המזוזה. [וכך נהג כ"ק בעל הברכת משה זיע"א רבות בשנים, מהגר"ד רוטמן. אולם כיון שגוף המנורה ממלא את חלל הפתח, אי אפשר להניח המנורה באופן כזה אלא בפתח שאינו משמש למעבר, או בפתח רחב מאוד].

ו. נוהגים להדליק ביום ראשון בנר הראשון שמצד ימין המנורה, וביום ב' מדליק תחילה בנר הנוסף הנמצא בצד שמאל, וחוזר לימין, כדעת השו"ע והרמ"א.

ד. אורח בהדלקת נר חנוכה.

א. אורח שאינו נשוי המתארח אצל חברו, או אברך המתארח אצל חברו ואין אשתו מדלקת בביתו, חייב להשתתף עמו בפרוטה, שיהיה לו חלק בשמן של כל לילה ולילה. או שיקנה לו בעל הבית במתנה חלק בשמן, בקנין סודר או הגבהה. ואם יכול להדליק בעצמו, ודאי ראוי יותר. [שו"ע ומ"ב שעה"צ סימן תרעו ס"א].

ב. אברך המתארח אצל חברו, ויודע שאשתו מדלקת בביתו, כיון שיוצא ידי חובתו בהדלקת אשתו, אזי אם רוצה להדליק נרות בעצמו בבית מארחו, יראה לשמוע ממארחו הברכות ויענה אמן, ואחר כך ידליק נרותיו בלא ברכה. או שיקדים להדליק נרותיו קודם הזמן שמדלקת אשתו ואז יוכל גם כן לברך. [מ"ב שם סקט"ז].

ג. אורח שישן במקום אחד ואוכל במקום אחר, אם שני המקומות שווים ומיוחדים לו, מדליק במקום שאוכל, כהכרעת הרמ"א דבזמן הזה מקום האכילה עיקר. אך אם מקום האוכל אינו מיוחד לו, ומקום השינה מיוחד לו, מדליק במקום השינה. [מבית לוי עק"כ].

ד. המתארח בשבת חנוכה אצל חברו, אם חוזר במוצאי שבת מוקדם לביתו ידליק בביתו, ואם חוזר מאוחר לביתו ידליק במקום שהתארח בשבת. [מבעל שבת הלוי הו"ד במבית לוי שם, ואמר שבזמנינו החוזר לביתו עד שעה 10.30 עדיין אינו מאוחר, ודעת הגרש"ז"א בהליכות שלמה ערע"ט, דטוב יותר להדליק במקום שהתארח בשבת, כיון שהגיע כבר זמן ההדלקה, ובלבד שישנה אצל הנרות חצי שעה, ואין צריך לאכול כלום, והוראת הגר"מ סירוטה דגם אם חוזרים מאוחר נכון יותר להדליק בביתו הקבוע].

ה. בחור ישיבה.

א. בחור שאוכל וישן בישיבה, לדעת החזון איש, ידליק בחדר האוכל של הישיבה, ולדעת האגרות משה והמנחת יצחק, ידליק בפנימיה במקום השינה, ויזהר מחשש דליקה. [הו"ד במבית לוי עק"ט].

ב. ובשו"ת שבת הלוי [ה"ג ספ"ג] הכריע למעשה, דאפשר להדליק בפנימיה, או בחדר האוכל, או בבית מדרש, וינהג כל בחור כפי אשר יורו לו הנהלת הישיבה.

ג. בחור הנמצא כל היום בישיבה, ובלילה הולך לישן בבית, ידליק בבית במקום השינה, ויראה לקבוע שם סעודה, ואם יבוא על ידי זה לביטול תורה, ידליק בישיבה בזמן ההדלקה. [שו"ת מנחת יצחק ח"ז סמ"ח, וסובר הגר"מ סירוטה דיכול להדליק בביתו במקום השינה גם אם אינו קובע שם סעודה].

ו. חיוב נשים בהדלקת נר חנוכה.

א. נשים חייבות בהדלקת נר חנוכה לפי שגם הם היו באותו הנס. [שו"ע ומ"ב סימן תרעה ס"ג]. והמנהג, שאין הנשים והבנות מדליקות בעצמן אלא יוצאות בהדלקת בעל הבית, ואם אין לה בעל, או שהבעל אין יכול להדליק, חייבת האשה להדליק בעצמה בברכה. [במ"ב סימן תרעא סק"ט הביא את טעם האלהי רבה, דאשתו כגופו ויוצאת בהדלקת הבעל, ובסימן תרעה סק"ט הביא משו"ת עולת שמואל, דנשים אין מדליקות מדין מהדרין מן המהדרין, לפי שהם טפילות לאנשים ויוצאות בהדלקתם. טעם נוסף כתב החתם סופר, בשבת כא: ד"ה והמהדרין, שכיון שעיקר תקנת נר חנוכה הוא להדליק בפתח ביתו מבחוץ, אין זה מכבודה של האשה לצאת לעת ערב לחוץ ולהדליק בין האנשים, ואף שעשוי מדליקים בפנים, מכל מקום המנהג הראשון לא זו ממקומו. וסבר בעל שבת הלוי, דאשה שאין לה בעל, לא תתן לקטן להדליק עבורה, אלא תדליק בעצמה. מבית לוי עק"ד].

ב. יולדת שנמצאת בבית חולים או בבית החלמה, אפילו אין הבעל מדליק בביתו, אלא בבית אחד ההורים, יוצאת האשה בהדלקתו, כיון שהבעל מדליק בעצמו, ואם רק משתתף בפרוטה בהדלקת בעל הבית, אינה יוצאת בזה.

[שבת הלוי, מבית לוי עקט"ו. עיין במ"ב מהדורת דרשו סימן תרעא הע' 27. דלדעת הגרש"ז אויערבאך והגר"ש אלישיב, אין היולדת יוצאת בהדלקת בעלה רק אם מדליק בבית שלו].

ז. הנוסעים לערב לביבות אצל ההורים באיזה מקום ידליקו נרות חנוכה.

לכתחילה ראוי שידליקו נרות חנוכה בביתם, ורק אחר כך יצאו להורים, אך במקום הצורך כשיש טורח עם הילדים, יכולים להדליק בבית ההורים, בתנאי שיאכלו שם סעודת פת, ואם נשארים לישון בבית ההורים, אפילו לכתחילה

יכולים להדליק שם. [נטעי גבריא, ופסקי תשובות משו"ת קנין תורה].

ה. האם צריך לברך על סופגניה בתוך הסעודה.

א. האוכל סופגניה בתוך הסעודה, גם אם הובא בסוף הסעודה לקינוח, הוראת הגרש"ז אויערבאך, שאין מברכים עליהם, כיון שהם משביעות, ונראה שמכוין באכילתם גם לשביעה. [הליכות שלמה חנוכה פי"ז ס"י]. אמנם כבר כתב המשנה ברורה [ס"י קסח סי"ג בבה"ל ד"ה וירא

שמים] דמי שאוכל בתוך הסעודה מזונות כמו סופגניה, יכוין לאכלו למזון [לשבוט] ולא לקינוח, וגם יכוין בברכת המוציא לפטור אותם.

ב. כתבו הפוסקים, דמחמת כל הספקות בענין הברכה על מיני מזונות תוך הסעודה, היודע שיובא לפניו מזונות בתוך הסעודה, מן הראוי שיברך לפני הסעודה על מעט מזונות פחות מכזית ויכוין לפטור מה שיאכל אחר כך בסעודה. [וזאת הברכה ע' 76]. או שיבקש ממי שלא נטל ידיו לסעודה שיברך מזונות ויכוין לפטורו. [פסקי תשובות ס"י קעז ס"ו].

ילקוט הליכות

ועניינים הנוגעים למעשה

כרך א'

- תפילה
- מצוות
- שבת
- מועדים

ספר החלכה למעשה שכמש אלפי בתים בלשונו הקצרה ובפירוט הנפלאה

כרת במהדורת הדשה ומורחבת עם אלפי פסקי הלכות חדשים

של האגון רבי אהרן מרדכי ערוך שליט"א רב וז"י קהילת לעלוב ובעיריית בית שמש י"ז

כרך ב'

- שבת
- ימים טובים
- מועדים
- מצוות

עיונים ומסורות בעזרת מייצגת הנפלאה להקל על מחפש למצוא כל דבר הלכה שישקש ולענין עילאי לשולחן חסידות לכל המשפחה

מאת: **מרן אדמו"ר שליט"א**

את הספרים ניתן להשיג:

בית שמש: בית החוראית רחוב חוראית 22 טל: 033-310225	ירושלים: ספרים וינגל רחוב עזריהו 15 טל: 033-310225	בני ברק: ספרים סקיימ אבנבארי קדישת יו"ט 7	ביתר עמרם: ספרים סקיימ רחוב עזריהו 15 טל: 033-310225
--	--	---	--

ומרבים בצדקה בימי חנוכה, כי הם מסוגלים לתקן בהם פגמי נפשו על ידי הצדקה, וביחוד ללומדי תורה העניינים להחזיקם

(קיצור שלחן ערוך סימן קלט ס"א)

קה זכות ותרום

לרשת הכוללים לאברכים מצויינים

בולל 'חדוותא דרבי שמעון'

ע"ש כ"ק מרן אדמו"ר זיע"א

בבית מדרשינו הגדול, ובבית מדרשינו ברמה ד' בבית שמש מהם מורי הוראות מרביצי תורה ות"ח מופלגים עמלי תורה מתוך הדחק

וזכות התורה ורבותינו הק' יעמוד לכם להתברך בכל מיילי דמיטב ולכל מיני ישועות ורפואות, זיווגים הגונים, זרע של קימא ונחת מכל יוצ"ח

לתרומות בנדירים פלוס ע"ש 'אהל מועד' או אצל הרב אהרן לוסטג - משב"ק

ניתן לקבל סעיף 46 - נא להודיעני מראש לפני התשלום

זמני הדלקת נרות חנוכה

אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א

בשאטער הגדול

יום רביעי - נר ראשון בשעה 20:30

מוצ"ש - נר רביעי מיד לאחר הבדלה

יום ראשון - נר חמישי בשעה 20:30

לאחר ההדלקה חלוקת 'חנוכה געלט'

יום רביעי - נר שמיני בשעה 20:30

יום חמישי - זאת חנוכה בשעה 16:00 מנחה

לאחמ"כ שוה"ט

בשאר הימים ידליק אי"ה

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א נרות חנוכה בביתו נאזה קודש, מיד אחרי מעריב

וקשרו לו שני כתרים

שישו ושמחו בשמחת התורה ותנו כבוד לתורה, להני תרי צנתרי דדהבא, שני ספרי תורה חיים מפוארים ומהודרים, תלמידי חכמים היושבים באוהלה של תורה, שוקדים יומם ולילה על התורה ועל העבודה ביני עמודי דגרוסי, מפארי אברכי אנ"ש, ומחשובי לומדי כולל "ש"ס אידן" מעוטרים בתורה וחסידות ועבודת ה', יראת ה' היא אוצרם, פירות משובחים לגאון ולתפארת אשר צמחו בערוגת רבוה"ק לשם ולתפארה

הרה"ג רבי **משה מרדכי ליפשיץ שליט"א**

בן הגה"ח רבי **שמעון שליט"א** נו"ג לרבוה"ק

הרה"ג רבי **אברהם גוטליב שליט"א**

בן הגה"ח רבי **ברוך שליט"א**

תהילתנו תהי לראשם עטרה, לרגל השמחה הגדולה אשר במעונם שורה, כאשר זכו לסיים כל הש"ס תלמוד בבלי מרישא ועד גמירא בעומק ההבנה בגירסא ובסברה, וגם הגיעו לגומרה של תורה, אשרי מי שבא לכאן ותלמודו ביזו מפז ומפנינים יקרה

צרופה ברכתנו בזאת, שיזכו לשבת באהלה של תורה כל ימיהם בהרחבת הדעת, ויתברכו בשני שולחנות, תורה וגדולה במקום אחד, ולא תמוש התורה מפיהם ומפי זרעם ומפי זרעו עד עולם.

שלמה הוא ושלמה משנתן

ברגשי כבוד ויקר ובהערכה מרובה נשגור בזה ברכותינו קדם האי גברא רבא ויקרא שמו מפארים, מגוע אראלים ותשישים, איש האשכולות, מו"מ בכל מידה נכונה, יראת ה' היא אוצרו, ידיו רב לו בתורה וחסידות, זך הרעיון במיטב הגיון, מסר עצמו בכל נפשו ומאודו למען איש האלקים כ"ק מרן אדמו"ר זיע"א אשר החזיר לו בכפליים בעבודתו אהבה, ואשר זיכרונותיו היקרים והחשובים מאשר ראה וזכה בקודש פנימה מעשירים ומפארים את גיליונות 'אהל מועד' תמידין כסדרן באוצרות אשר לא יסולאו בפז

הרה"ג נ"ת מוה"ר **ישכר שלמה זלמן בנין שליט"א** בן קט"ו תה"צ רבי אליהו זצלה"ה מארליץ-עכו אשר זכה לקרבה יתירה מ"ק מרן אדמו"ר זיע"א חתן כ"ק אדמו"ר מו"ד ישיבת זצלה"ה

לרגל שמחת נישואי בתו הכלה החשובה תחי' עב"ג החתן המופלג בתו"ש ובמידות טובות עדי לגאון ולתפארת

הרב **יונה ריינר הי"ד**

בן ידידנו הנכבד, האי גברא רבא מאד נעלה, רום המעלה, אוצר כלי חמדה, עושה צדקות וחסד, פועל נפלאות ונצורות, אשר שמו הטוב הולך לפניו, חכם לב יקח מצוות, מוקיר ורחים רבנן והיא גופיה צורבא מרבנן

הרה"ג מוה"ר **חיים פסח שליט"א**

רב בית מדרש 'שמר מרדכי' לונדון
וראש כולל כתב סופר

יה"ד שהיוזג יעלה יפה ויזכו לרוב נחת דקדושה ברו"ג מתוך שפע והרחבה וברכת ה' בכל מעשי ידיהם

מערכת 'אוהל מועד' לדברי תורה וחסידות מרבוה"ק ממלעוב

ברכת מול טוג חמה ולקבית

נדבת ידידנו הנכבד האי גברא יקרא, יקר שבערכין, הנודע לשם ולתהילה, לן בעומקה, של תורה, מחשובי לומדי ומתפללי בית מדרשו 'היכלא דרבי שמעון' ביתר

הרה"ח ר' **יצחק קאפ שליט"א**

ולאביו ידידנו הנכבד מחשובי ומפארי אנ"ש העומד לימן גליוננו במסירות נפלאה מידי שבוע בשבוע

הרה"ח המפואר ר' **דוד שמואל שליט"א**

מנבאי בית מדרשו בית דוד ירושלים

לרגל שמחת הכנס בנו נכדו

כמר **יהודה יחיאל לייב מיכל ני"ו**

לעול תורה ומצוות

יה"ד שיזכו לרוות רוב נחת ממנו ומכל יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

שמחת חבר מצווה אי"ה ביום ראשון

באולם "פנינת התמר" רח' חב"ד 21 ביתר

לידדי ומכרי אשמח לראותכם משתתפים בשמחת, ובשמחתכם ישמח ליבי גם אני נא לראות הזמנה זו כאישית

קבלתי על עצמי

שלא לדבר

בעת התפילה

וראיתי ישועות מעל דרך הטבע

גם אני קבלתי על עצמי כדוראת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א:

הדוסיף זכיות
ולברך 'ברכת המזון' מתוך הסידור'
הישועות ולרפואת הכלל והפרט

ברכת מול טוג חמה ולקבית

ברגשי כבוד ויקר נשגור בזה ברכותינו להאי גברא יקרא, איש האשכולות, מוכתר בכל מידה נכונה, יראת ה' היא אוצרו, ידיו רב לו בתורה וחסידות, המחנך הדגול בחסד עליון

הרה"ג ר' **אשר זעליג סעקולא שליט"א**

בן הגאון הצדיק **אבדק"ק סדנא שליט"א** ולחמיו כ"ק הגאון הצדיק

רבי **אברהם יוסף הורונוצ'יק שליט"א**

בן הגאון הצדיק רבי חיים אלעזר זצלה"ה

חב"ב כ"ק מרן הברכת משה זיע"א

לרגל השמחת הששויות במעונם

בהולדת הבן הנכד

ובהולדת הנכד הגין

בן לחתנו נכדו ידידנו הנכבד האברך החשוב

הרב **חיים מיכאל דוד וייסמנדל שליט"א**

יה"ד שיזכו לרוות רוב נחת מהם ומכל יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

ברכת מול טוג חמה ולקבית

נדבת ידידנו הנכבד האי גברא יקרא, יקר שבערכין, הנודע לשם ולתהילה, מגוע אראלים ותשישים, המחנך הדגול, מחשובי לומדי ומתפללי בית מדרשו 'היכלא דרבי שמעון' ביתר

הרה"ח ר' **יעקב יצחק בידרמן שליט"א**

בן הגה"צ רבי אהרן פתח זוסף זצלה"ה

נו"ג לרבוה"ק זיע"א

ולחמיו ידידנו הנכבד

הרה"ח המפואר ר' **זעליג לייב קליין שליט"א**

לרגל שמחת הכנס בנו נכדו

כמר **שמעון נתן נטע ני"ו**

לעול תורה ומצוות

יה"ד שיזכו לרוות רוב נחת ממנו ומכל יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

שמחת חבר מצווה אי"ה ביום שלישי

באולם "פנינת התמר" רח' חב"ד 21 ביתר

לידדי ומכרי אשמח לראותכם משתתפים בשמחת, ובשמחתכם ישמח ליבי גם אני נא לראות הזמנה זו כאישית

הזמנות פרטיות לא נשלחו

ברכת מול טוג חמה ולקבית

נדבת ידידנו הנכבד האי גברא יקרא, יקר שבערכין, הנודע לשם ולתהילה, המחנך הדגול, מגוע אראלים ותשישים, מחשובי לומדי ומתפללי בית מדרשו בית דוד ירושלים, העומד לימן גליוננו במסירות נפלאה מידי שבוע בשבוע

הרה"ח המפואר ר' **משה הכהן רוזנפלד שליט"א**

לרגל שמחת הכנס נכדו

כמר **דוד צבי בקר ני"ו**

לעול תורה ומצוות

יה"ד שיזכו לרוות רוב נחת ממנו ומכל יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

ברכת מול טוג חמה ולקבית

נדבת ידידנו הנכבד האי גברא רבא, בר אוריין ובר אבהון, אוצר כלי חמדה, חריף ובקי במכמני התורה והחסידות, שוקק על התורה ועל העבודה יומם ולילה

הרה"ג ר' **משה הכהן ברזסקי שליט"א**

מחשובי ומרבני כוללנו "חדוותא דרבי שמעון" ולאביו ידידנו הנכבד מחשובי ומפארי אנ"ש

הרה"ח המפואר ר' **בנימין אפרים הכהן שליט"א**

ולחמיו ידידנו הנכבד מחשובי ומפארי אנ"ש

הרה"ח המפואר ר' **יעקב יצחק גולדברג שליט"א**

לרגל שמחת הולדת הבת נכדתם

יה"ד שיזכו לרוות רוב נחת ממנה ומכל יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

שמחת הקידושיא רבא בשב"ק

בבית מדרשו הגדול

לע"ג

הרה"ח **אברהם**

ב"ד **משה בורשטיין ז"ל**

מעין שמו

אשר טרח ויגע במסירות נפלא

בהכנסת אורחים בחצר הקודש

למעלה מיובל שנים

יומם ולילה לא ישבותו

אשר יום היארצהייט

ביום שלישי

כ"ג כסלו תשס"א

ת.נ.צ.ב.ה

אנ"ש מתבקשים ללמוד משניות

וליתן צדקה לע"ג

נעלה לקברו ביום שלישי כ"ג כסלו

בשעת 1.45 בצהריים

מוקירי זכרו מתבקשים להשתתף.

גליון זה נדבת

ידידנו הנכבד והנעלה ראש וראשון לכל דבר שבקדושה, שמו מפארים, המתמסר לחולי עמך בית ישראל, משמח את לבבותיהם של ישראל ברוב כשרון ותבונה, עושה חסד לאלפים, חן וחסד בנפשו הנאצלה נתאגדו

ראובן גשייד

הרה"ח רבי **ראובן גשייד שליט"א**

יד"ר ארגון החסד "דחשי לב"

לעילוי נשמת אביו, איש חסיד דבוק בצדיקי אמת בכל ליבו ונפשו שהתמסר כל חייו לחינוך ילדי ישראל, עוסק בצרכי ציבור באמונה, רודף צדקה ועושה חסד בגופו ובממונו מוקיר ורחים רבנן

הרב החסיד רבי **ישראל יהודה זצ"ל**

בן הרב החסיד רבי **ראובן זצ"ל**

נפטר בשם טוב ערב חנוכה

כ"ד כסליו תשע"ו

ת.נ.צ.ב.ה.

ניתן לעדכן שמחות/הנצחות בגיליון עד ליום רביעי בוקר ב'גדרים פלוס' ע"ש 'אהל מועד'

ניתן לקבל את הגליון בכתובת מייל: 6438838@gmail.com

מהדורת ביתר לזכות צבי בן מרים ומשפחתו וכי"ח להצלחה גדולה ברוחניות וגשמיות